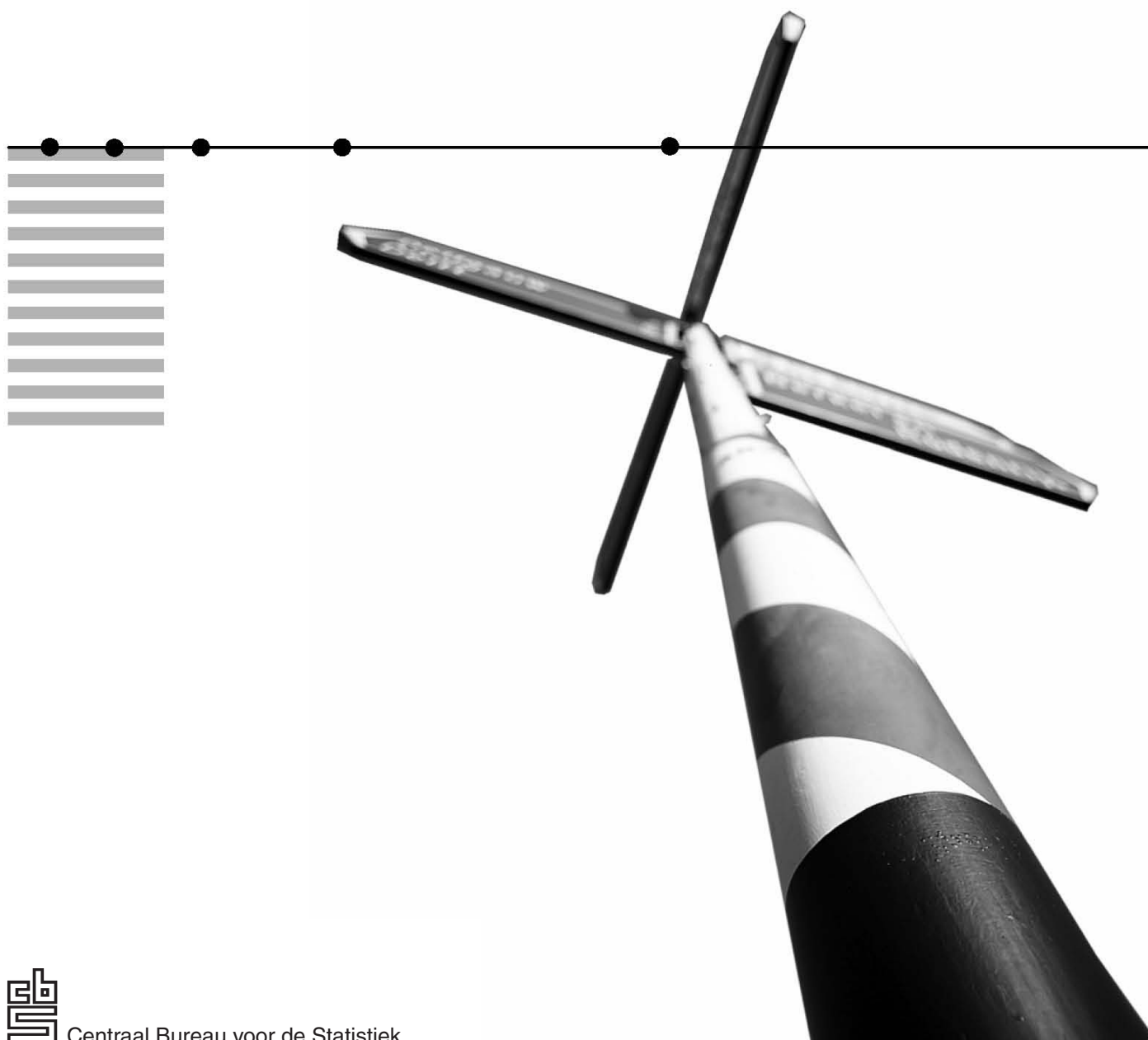


Provincie Op Maat

2004

Drenthe



Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Inlichtingen

Tel. 0900 0227 (€ 0,50 per minuut)
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Voorburg/Heerlen, 2006.
Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging
voor eigen gebruik of intern gebruik toegestaan.

Kengetal: A-130
ISBN-10: 90-357-1245-5
ISBN-13: 978-90-357-1245-4
CBS-productnummer: 6012006003



Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

Voorwoord	4
Verklaring der tekens	4
Enkele gebruikte afkortingen	4
1. Oppervlakte, dichtheden en stand bevolking	5
2. Bevolking naar leeftijd	6
3. Demografische druk, burgerlijke staat en particuliere huishoudens	7
4. Niet-westerse allochtonen	8
5. Veranderingen in de bevolking	9
6. Landbouw	10
7. Bedrijfsvestigingen en arbeid	11
8. Sociale zekerheid	12
9. Wonen	13
10. Onderwijs	14
11. Vervoermiddelen en verkeersongevallen	15
12. Tweede Kamerverkiezingen	16
13. Provinciale Statenverkiezingen	17
14. Productie van mest en mineralen en bodemgebruik	18
15. Lokalisering	19
16. Begrippenlijst	20

Voorwoord

Voor u ziet u Provincie Op Maat 2004, een provinciale overzichtspublicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Provincie Op Maat 2004 bevat dezelfde kerncijfers over Nederlandse gemeenten als de gemeentelijke overzichtspublicatie Gemeente Op Maat 2004. De gegevens uit de afzonderlijke 483 boekjes van Gemeente Op Maat zijn echter op een andere manier gerangschikt en gegroepeerd in 12 Provincies Op Maat. Elke provincie heeft een eigen publicatie met 14 tabellen, een lokaliseringskaart met de gemeenten binnen die provincie en een uitgebreide begrippenlijst. In elke tabel staan de gemeenten alfabetisch gesorteerd op naam, aangevuld met alle provincies, de landsdelen en Nederland. De onderwerpen in deze Provincie Op Maat 2004 zijn ook opgenomen in StatLine, de elektronische databank van het CBS (www.cbs.nl). In StatLine treft u de meest recente kerncijfers aan.

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2003–2004	= 2003 tot en met 2004
2003/2004	= het gemiddelde over de jaren 2003 tot en met 2004
2003/'04	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2003 en eindigend in 2004
1993/'94–2003/'04	= boekjaar enz. 1993/'94 tot en met 2003/'04

In geval van afronding kan het voorkomen, dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen.

Verbeterde cijfers in staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Enkele gebruikte afkortingen

CBS	= Centraal Bureau voor de Statistiek
IOAW	= Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	= Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
SBI	= Standaard Bedrijfsindeling
Wajong	= Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	= Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	= Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen

1. Oppervlakte, dichtheden en stand bevolking, 2004

	Oppervlakte					Dichtheden, 1 januari			Bevolking, 1 januari			Inwoners naar stedelijkheid, 1 januari				
	totaal	land	water			woning- dichtheid	bevolkings- dichtheid	omgevings- adressen- dichtheid	totaal	mannen	vrouwen	zeer sterk stedelijk gebied	sterk stedelijk gebied	matig stedelijk gebied	weinig stedelijk gebied	niet stedelijk gebied
			totaal	binnenwater	buitenwater											
	km²					per km²										
Aa en Hunze	278,86	276,86	2,00	2,00	–	37	91	250	25 218	12 506	12 712	–	–	–	1 730	23 490
Assen	83,48	82,09	1,39	1,39	–	321	754	1 307	61 925	30 180	31 745	–	14 600	28 300	10 810	8 220
Borger-Odoorn	277,92	275,18	2,75	2,75	–	39	96	243	26 360	13 124	13 236	–	–	–	3 760	22 590
Coevorden	299,68	296,68	3,00	3,00	–	49	122	466	36 220	18 117	18 103	–	–	4 400	9 270	22 550
Emmen	346,29	337,48	8,81	8,81	–	135	321	704	108 354	53 580	54 774	–	–	31 130	33 060	44 170
Hoogeveen	129,22	127,77	1,45	1,45	–	168	420	1 028	53 663	26 591	27 072	–	10 980	15 540	11 070	16 070
Meppel	56,98	55,68	1,30	1,30	–	232	550	1 101	30 651	14 956	15 695	–	6 890	7 470	11 000	5 300
Midden-Drenthe	345,82	341,53	4,29	4,29	–	38	96	352	32 806	16 332	16 474	–	–	–	8 830	23 970
Noordenveld	205,36	201,22	4,14	4,14	–	64	160	598	32 129	16 105	16 024	–	–	7 590	8 470	16 070
Tynaarlo	147,65	143,73	3,93	3,93	–	90	224	449	32 203	15 798	16 405	–	–	860	12 260	19 090
Westerveld	282,75	278,99	3,76	3,76	–	28	68	186	19 036	9 538	9 498	–	–	–	–	19 040
De Wolden	226,35	224,78	1,57	1,57	–	41	106	269	23 850	11 912	11 938	–	–	–	3 140	20 710
Groningen	2 967,90	2 335,98	631,92	66,94	564,99	106	246	1 452	574 384	285 230	289 154	96 240	52 600	85 380	125 930	214 240
Friesland	5 740,87	3 349,26	2 391,61	650,54	1 741,07	80	192	852	642 066	320 656	321 410	28 940	70 040	80 820	147 760	314 510
Drenthe	2 680,37	2 641,98	38,38	38,38	–	75	183	690	482 415	238 739	243 676	–	32 470	95 280	113 400	241 260
Noord-Nederland	11 389,14	8 327,22	3 061,92	755,86	2 306,06	86	204	1 017	1 698 865	844 625	854 240	125 190	155 110	261 470	387 090	770 010
Overijssel	3 420,86	3 326,73	94,13	94,13	–	132	332	1 177	1 105 512	552 320	553 192	66 400	243 910	211 280	297 240	286 690
Flevoland	2 412,30	1 419,30	993,00	993,00	–	97	254	1 248	359 904	180 142	179 762	–	131 140	99 720	84 750	44 300
Gelderland	5 136,51	4 975,06	161,45	161,45	–	155	395	1 111	1 966 929	971 768	995 161	90 370	394 520	408 160	525 610	548 270
Oost-Nederland	10 969,67	9 721,09	1 248,58	1 248,58	–	138	353	1 147	3 432 345	1 704 230	1 728 115	156 770	769 570	719 160	907 610	879 250
Utrecht	1 449,12	1 386,16	62,96	62,96	–	341	838	1 817	1 162 258	567 887	594 371	246 600	314 320	225 080	243 690	132 570
Noord-Holland	4 091,76	2 670,36	1 421,41	734,33	687,07	434	969	3 072	2 587 265	1 273 319	1 313 946	904 230	721 290	362 510	317 150	282 090
Zuid-Holland	3 403,38	2 818,10	585,28	413,69	171,59	532	1 225	2 679	3 451 942	1 700 962	1 750 980	1 384 570	884 810	536 550	359 820	286 210
Zeeland	2 933,89	1 788,12	1 145,78	140,32	1 005,46	93	212	806	379 028	187 898	191 130	8 040	53 390	52 660	83 230	181 700
West-Nederland	11 878,15	8 662,73	3 215,42	1 351,31	1 864,11	381	875	2 599	7 580 493	3 730 066	3 850 427	2 543 440	1 973 800	1 176 800	1 003 890	882 570
Noord-Brabant	5 081,76	4 919,29	162,46	162,46	–	197	489	1 312	2 406 994	1 201 416	1 205 578	231 550	512 510	512 270	621 180	529 490
Limburg	2 209,22	2 153,05	56,17	56,17	–	225	529	1 105	1 139 335	565 577	573 758	47 170	247 500	228 500	283 360	332 800
Zuid-Nederland	7 290,98	7 072,34	218,64	218,64	–	206	501	1 244	3 546 329	1 766 993	1 779 336	278 720	760 010	740 770	904 540	862 290
Nederland	41 527,95	33 783,39	7 744,55	3 574,38	4 170,17	202	481	1 865	16 258 032	8 045 914	8 212 118	3 104 110	3 658 490	2 898 190	3 203 130	3 394 110

2. Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2004

	Totaal	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-44	45-64	65-79	80+	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-44	45-64	65-79	80+
											%								
Aa en Hunze	25 218	1 475	1 486	1 588	1 352	904	6 380	7 758	3 212	1 063	5,8	5,9	6,3	5,4	3,6	25,3	30,8	12,7	4,2
Assen	61 925	4 189	4 003	4 000	3 679	3 302	18 708	15 413	6 306	2 325	6,8	6,5	6,5	5,9	5,3	30,2	24,9	10,2	3,8
Borger-Odoorn	26 360	1 505	1 712	1 661	1 524	1 011	7 081	7 809	3 114	943	5,7	6,5	6,3	5,8	3,8	26,9	29,6	11,8	3,6
Coevorden	36 220	2 239	2 146	2 207	2 223	1 771	9 895	9 869	4 416	1 454	6,2	5,9	6,1	6,1	4,9	27,3	27,2	12,2	4,0
Emmen	108 354	6 445	6 392	6 453	6 508	5 568	30 664	29 246	13 090	3 988	5,9	5,9	6,0	6,0	5,1	28,3	27,0	12,1	3,7
Hoogeveen	53 663	3 390	3 249	3 294	3 541	3 310	14 660	13 868	6 377	1 974	6,3	6,1	6,1	6,6	6,2	27,3	25,8	11,9	3,7
Meppel	30 651	2 072	1 837	1 822	1 834	1 716	9 233	7 805	3 146	1 186	6,8	6,0	5,9	6,0	5,6	30,1	25,5	10,3	3,9
Midden-Drenthe	32 806	2 096	2 114	2 076	1 989	1 375	8 864	9 274	3 778	1 240	6,4	6,4	6,3	6,1	4,2	27,0	28,3	11,5	3,8
Noordenveld	32 129	1 931	2 001	2 045	1 867	1 142	8 409	9 365	4 110	1 259	6,0	6,2	6,4	5,8	3,6	26,2	29,1	12,8	3,9
Tynaarlo	32 203	1 832	2 061	2 161	1 978	992	7 900	9 384	4 353	1 542	5,7	6,4	6,7	6,1	3,1	24,5	29,1	13,5	4,8
Westerveld	19 036	1 089	1 112	1 106	1 110	689	4 697	5 523	2 866	844	5,7	5,8	5,8	5,8	3,6	24,7	29,0	15,1	4,4
De Wolden	23 850	1 559	1 580	1 605	1 440	995	6 197	6 578	2 936	960	6,5	6,6	6,7	6,0	4,2	26,0	27,6	12,3	4,0
Groningen	574 384	32 713	31 961	32 182	35 080	45 284	167 526	146 519	60 387	22 732	5,7	5,6	5,6	6,1	7,9	29,2	25,5	10,5	4,0
Friesland	642 066	40 908	40 196	41 063	40 809	38 380	179 619	167 080	69 917	24 094	6,4	6,3	6,4	6,4	6,0	28,0	26,0	10,9	3,8
Drenthe	482 415	29 822	29 693	30 018	29 045	22 775	132 688	131 892	57 704	18 778	6,2	6,2	6,2	6,0	4,7	27,5	27,3	12,0	3,9
Noord-Nederland	1 698 865	103 443	101 850	103 263	104 934	106 439	479 833	445 491	188 008	65 604	6,1	6,0	6,1	6,2	6,3	28,2	26,2	11,1	3,9
Overijssel	1 105 512	74 223	69 788	71 514	69 978	69 530	323 740	272 987	117 300	36 452	6,7	6,3	6,5	6,3	6,3	29,3	24,7	10,6	3,3
Flevoland	359 904	28 442	27 391	27 550	25 177	22 481	116 675	81 134	24 209	6 845	7,9	7,6	7,7	7,0	6,2	32,4	22,5	6,7	1,9
Gelderland	1 966 929	125 806	123 276	125 525	120 465	114 406	573 201	509 656	208 767	65 827	6,4	6,3	6,4	6,1	5,8	29,1	25,9	10,6	3,3
Oost-Nederland	3 432 345	228 471	220 455	224 589	215 620	206 417	1 013 616	863 777	350 276	109 124	6,7	6,4	6,5	6,3	6,0	29,5	25,2	10,2	3,2
Utrecht	1 162 258	80 011	71 691	71 519	69 329	75 195	367 701	281 990	107 649	37 173	6,9	6,2	6,2	6,0	6,5	31,6	24,3	9,3	3,2
Noord-Holland	2 587 265	163 265	151 549	150 935	141 219	145 354	824 139	661 932	256 707	92 165	6,3	5,9	5,8	5,5	5,6	31,9	25,6	9,9	3,6
Zuid-Holland	3 451 942	215 609	207 258	214 848	209 520	217 170	1 049 519	861 826	348 282	127 910	6,2	6,0	6,2	6,1	6,3	30,4	25,0	10,1	3,7
Zeeland	379 028	22 468	23 358	23 791	21 931	19 078	102 102	103 208	45 480	17 612	5,9	6,2	6,3	5,8	5,0	26,9	27,2	12,0	4,6
West-Nederland	7 580 493	481 353	453 856	461 093	441 999	456 797	2 343 461	1 908 956	758 118	274 860	6,3	6,0	6,1	5,8	6,0	30,9	25,2	10,0	3,6
Noord-Brabant	2 406 994	148 169	147 301	150 651	143 065	138 563	716 373	635 237	257 475	70 160	6,2	6,1	6,3	5,9	5,8	29,8	26,4	10,7	2,9
Limburg	1 139 335	59 780	63 027	68 403	66 235	60 647	319 888	323 826	138 979	38 550	5,2	5,5	6,0	5,8	5,3	28,1	28,4	12,2	3,4
Zuid-Nederland	3 546 329	207 949	210 328	219 054	209 300	199 210	1 036 261	959 063	396 454	108 710	5,9	5,9	6,2	5,9	5,6	29,2	27,0	11,2	3,1
Nederland	16 258 032	1 021 216	986 489	1 007 999	971 853	968 863	4 873 171	4 177 287	1 692 856	558 298	6,3	6,1	6,2	6,0	6,0	30,0	25,7	10,4	3,4

3. Demografische druk, burgerlijke staat en particuliere huishoudens, 1 januari 2004

	Demografische druk			Burgerlijke staat inwoners van 15 jaar of ouder								Particuliere huishoudens*						gemiddelde huis- houdens- grootte
	totale druk	groene druk	grijze druk	totaal abs.	ongetrouwen		getrouwen		gescheiden		verweduwen		totaal	w.o.		huish. met kinderen		
					abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%		eenpersoonshuish.	huish. met kinderen			
															abs.	%	abs.	
Aa en Hunze	67,7	39,2	28,4	20 669	5 208	25,2	12 668	61,3	1 070	5,2	1 723	8,3	10 288	2 480	24,1	3 830	37,2	2,40
Assen	65,5	42,4	23,1	49 733	16 342	32,9	26 269	52,8	3 821	7,7	3 301	6,6	26 422	8 810	33,3	9 509	36,0	2,28
Borger-Odoorn	65,8	40,3	25,5	21 482	5 237	24,4	13 502	62,9	1 143	5,3	1 600	7,4	10 669	2 390	22,4	4 185	39,2	2,46
Coevorden	68,2	40,9	27,3	29 628	8 186	27,6	17 587	59,4	1 496	5,0	2 359	8,0	14 925	4 002	26,8	5 744	38,5	2,40
Emmen	65,5	39,4	26,1	89 064	24 934	28,0	51 585	57,9	5 442	6,1	7 103	8,0	45 438	12 862	28,3	17 186	37,8	2,35
Hoogeveen	68,6	42,3	26,2	43 730	12 771	29,2	25 254	57,7	2 379	5,4	3 326	7,6	21 944	6 284	28,6	8 480	38,6	2,42
Meppel	63,4	40,3	23,1	24 920	7 885	31,6	13 527	54,3	1 677	6,7	1 831	7,3	13 203	4 365	33,1	4 664	35,3	2,28
Midden-Drenthe	68,1	42,4	25,7	26 520	7 120	26,8	16 089	60,7	1 333	5,0	1 978	7,5	13 174	3 300	25,0	5 242	39,8	2,47
Noordenveld	69,9	41,5	28,4	26 152	6 786	25,9	15 917	60,9	1 497	5,7	1 952	7,5	13 347	3 604	27,0	4 866	36,5	2,37
Tynaarlo	76,2	43,9	32,3	26 149	6 775	25,9	15 653	59,9	1 584	6,1	2 137	8,2	13 105	3 508	26,8	4 793	36,6	2,38
Westerveld	74,5	40,5	34,0	15 729	3 891	24,7	9 712	61,7	790	5,0	1 336	8,5	7 900	2 114	26,8	2 762	35,0	2,37
De Wolden	73,2	44,9	28,3	19 106	4 876	25,5	11 987	62,7	751	3,9	1 492	7,8	9 293	2 209	23,8	3 843	41,4	2,54
Groningen	59,8	36,7	23,1	477 528	177 455	37,2	233 529	48,9	32 144	6,7	34 400	7,2	267 234	104 919	39,3	81 780	30,6	2,12
Friesland	66,7	42,3	24,4	519 899	166 860	32,1	284 633	54,7	31 643	6,1	36 763	7,1	272 588	87 374	32,1	98 747	36,2	2,33
Drenthe	67,9	41,3	26,6	392 882	110 011	28,0	229 750	58,5	22 983	5,8	30 138	7,7	199 708	55 928	28,0	75 104	37,6	2,38
Noord-Nederland	64,7	40,1	24,6	1 390 309	454 326	32,7	747 912	53,8	86 770	6,2	101 301	7,3	739 530	248 221	33,6	255 631	34,6	2,27
Overijssel	65,9	42,9	23,1	889 987	280 919	31,6	500 000	56,2	47 022	5,3	62 046	7,0	453 519	139 579	30,8	174 472	38,5	2,41
Flevoland	63,4	49,3	14,1	276 521	89 705	32,4	151 836	54,9	23 104	8,4	11 876	4,3	141 764	38 289	27,0	63 626	44,9	2,52
Gelderland	64,3	41,4	22,9	1 592 322	501 298	31,5	886 061	55,6	96 241	6,0	108 722	6,8	814 857	254 749	31,3	309 509	38,0	2,38
Oost-Nederland	64,7	42,7	22,0	2 758 830	871 922	31,6	1 537 897	55,7	166 367	6,0	182 644	6,6	1 410 140	432 617	30,7	547 607	38,8	2,40
Utrecht	60,3	40,4	20,0	939 037	335 377	35,7	482 964	51,4	64 783	6,9	55 913	6,0	505 967	183 587	36,3	178 677	35,3	2,27
Noord-Holland	58,6	37,2	21,4	2 121 516	786 679	37,1	1 013 018	47,7	188 962	8,9	132 857	6,3	1 200 883	485 293	40,4	392 700	32,7	2,13
Zuid-Holland	62,2	39,8	22,4	2 814 227	961 106	34,2	1 434 972	51,0	231 059	8,2	187 090	6,6	1 541 691	574 532	37,3	533 691	34,6	2,21
Zeeland	68,9	40,8	28,1	309 411	83 789	27,1	180 522	58,3	21 577	7,0	23 523	7,6	160 978	49 253	30,6	56 985	35,4	2,32
West-Nederland	61,0	39,0	21,9	6 184 191	2 166 951	35,0	3 111 476	50,3	506 381	8,2	399 383	6,5	3 409 519	1 292 665	37,9	1 162 053	34,1	2,20
Noord-Brabant	61,5	39,5	22,0	1 960 873	606 394	30,9	1 101 469	56,2	128 808	6,6	124 202	6,3	1 001 854	298 271	29,8	382 049	38,1	2,37
Limburg	61,8	36,6	25,2	948 125	274 111	28,9	535 750	56,5	68 215	7,2	70 049	7,4	491 415	152 487	31,0	178 596	36,3	2,28
Zuid-Nederland	61,6	38,6	23,0	2 908 998	880 505	30,3	1 637 219	56,3	197 023	6,8	194 251	6,7	1 493 269	450 758	30,2	560 645	37,5	2,34
Nederland	62,3	39,8	22,5	13 242 328	4 373 704	33,0	7 034 504	53,1	956 541	7,2	877 579	6,6	7 052 458	2 424 261	34,4	2 525 936	35,8	2,28

4. Niet-westerse allochtonen, 1 januari 2004

	Totaal	Marokko	Suriname/ Antillen en Aruba	Turkije	Overig	Totaal	Marokko	Suriname/ Antillen en Aruba	Turkije	Overig
						%				
Aa en Hunze	326	6	100	8	212	1,3	0,0	0,4	0,0	0,8
Assen	3 517	231	685	323	2 278	5,7	0,4	1,1	0,5	3,7
Borger-Odoorn	278	3	72	19	184	1,1	0,0	0,3	0,1	0,7
Coevorden	1 032	12	87	112	821	2,8	0,0	0,2	0,3	2,3
Emmen	3 820	341	697	777	2 005	3,5	0,3	0,6	0,7	1,9
Hoogeveen	1 735	61	299	276	1 099	3,2	0,1	0,6	0,5	2,0
Meppel	1 770	546	260	36	928	5,8	1,8	0,8	0,1	3,0
Midden-Drenthe	387	5	96	6	280	1,2	0,0	0,3	0,0	0,9
Noordenveld	1 014	36	194	56	728	3,2	0,1	0,6	0,2	2,3
Tynaarlo	695	8	146	20	521	2,2	0,0	0,5	0,1	1,6
Westerveld	302	1	62	6	233	1,6	0,0	0,3	0,0	1,2
De Wolden	233	10	37	2	184	1,0	0,0	0,2	0,0	0,8
Groningen	31 819	1 389	10 725	4 351	15 354	5,5	0,2	1,9	0,8	2,7
Friesland	23 934	2 143	4 906	1 632	15 253	3,7	0,3	0,8	0,3	2,4
Drenthe	15 109	1 260	2 735	1 641	9 473	3,1	0,3	0,6	0,3	2,0
Noord-Nederland	70 862	4 792	18 366	7 624	40 080	4,2	0,3	1,1	0,4	2,4
Overijssel	74 840	3 974	9 037	33 560	28 269	6,8	0,4	0,8	3,0	2,6
Flevoland	57 659	7 642	27 015	4 860	18 142	16,0	2,1	7,5	1,4	5,0
Gelderland	121 246	18 182	19 057	36 653	47 354	6,2	0,9	1,0	1,9	2,4
Oost-Nederland	253 745	29 798	55 109	75 073	93 765	7,4	0,9	1,6	2,2	2,7
Utrecht	124 607	41 257	25 306	23 642	34 402	10,7	3,5	2,2	2,0	3,0
Noord-Holland	403 191	83 311	120 544	70 444	128 892	15,6	3,2	4,7	2,7	5,0
Zuid-Holland	569 497	94 359	192 672	114 112	168 354	16,5	2,7	5,6	3,3	4,9
Zeeland	17 113	1 968	4 175	3 091	7 879	4,5	0,5	1,1	0,8	2,1
West-Nederland	1 114 408	220 895	342 697	211 289	339 527	14,7	2,9	4,5	2,8	4,5
Noord-Brabant	171 471	34 747	33 256	46 309	57 159	7,1	1,4	1,4	1,9	2,4
Limburg	57 811	15 987	6 575	11 353	23 896	5,1	1,4	0,6	1,0	2,1
Zuid-Nederland	229 282	50 734	39 831	57 662	81 055	6,5	1,4	1,1	1,6	2,3
Nederland	1 668 297	306 219	456 003	351 648	554 427	10,3	1,9	2,8	2,2	3,4

5. Veranderingen in de bevolking, 2004*

	Aantal inwoners op 1 januari	Geboorte	Sterfte	Geboorteoverschot		Vestiging	Vertrek	Binnenlands migratieoverschot		Immigratie	Emigratie	Migratieoverschot		Aantal inwoners op 31 december	Gemiddeld aantal inwoners	Bevolkingsgroei (na saldo correcties)	
				abs.	rel.			abs.	rel.			abs.	rel.			abs.	rel.
Aa en Hunze	25 218	234	223	11	0,4	1 038	1 027	11	0,4	25	50	-25	-1,0	25 212	25 215,0	-6	-0,2
Assen	61 925	767	542	225	3,6	2 652	2 234	418	6,7	324	199	125	2,0	62 645	62 285,0	720	11,6
Borger-Odoorn	26 360	250	233	17	0,6	1 128	1 158	-30	-1,1	48	60	-12	-0,5	26 343	26 351,5	-17	-0,6
Coevorden	36 220	406	327	79	2,2	1 627	1 709	-82	-2,3	176	157	19	0,5	36 103	36 161,5	-117	-3,2
Emmen	108 354	1 145	1 032	113	1,0	3 024	2 744	280	2,6	406	330	76	0,7	108 592	108 473,0	238	2,2
Hoogeveen	53 663	660	498	162	3,0	1 491	1 389	102	1,9	87	86	1	0,0	53 896	53 779,5	233	4,3
Meppel	30 651	412	269	143	4,7	1 156	1 435	-279	-9,1	59	67	-8	-0,3	30 415	30 533,0	-236	-7,7
Midden-Drenthe	32 806	368	278	90	2,7	1 152	1 058	94	2,9	86	63	23	0,7	33 008	32 907,0	202	6,2
Noordenveld	32 129	298	263	35	1,1	1 248	1 815	-567	-17,8	94	74	20	0,6	31 675	31 902,0	-454	-14,1
Tynaarlo	32 203	339	344	-5	-0,2	1 413	1 380	33	1,0	163	69	94	2,9	32 321	32 262,0	118	3,7
Westerveld	19 036	204	208	-4	-0,2	980	838	142	7,4	72	35	37	1,9	19 176	19 106,0	140	7,4
De Wolden	23 850	252	214	38	1,6	856	917	-61	-2,6	20	49	-29	-1,2	23 787	23 818,5	-63	-2,6
Groningen	574 384	6 147	5 339	808	1,4	28 083	27 897	186	0,3	3 639	2 165	1 474	2,6	575 234	574 809,0	850	1,5
Friesland	642 066	7 560	5 658	1 902	3,0	26 048	26 769	-721	-1,1	2 331	1 552	779	1,2	642 998	642 532,0	932	1,5
Drenthe	482 415	5 335	4 431	904	1,9	17 765	17 704	61	0,1	1 560	1 239	321	0,7	483 173	482 794,0	758	1,6
Noord-Nederland	1 698 865	19 042	15 428	3 614	2,1	71 896	72 370	-474	-0,3	7 530	4 956	2 574	1,5	1 701 405	1 700 135,0	2 540	1,5
Overijssel	1 105 512	14 103	9 431	4 672	4,2	33 767	33 961	-194	-0,2	4 635	4 116	519	0,5	1 109 251	1 107 381,5	3 739	3,4
Flevoland	359 904	5 318	1 836	3 482	9,6	17 024	13 935	3 089	8,5	1 595	1 681	-86	-0,2	365 301	362 602,5	5 397	15,0
Gelderland	1 966 929	23 242	16 632	6 610	3,4	76 162	75 418	744	0,4	7 362	6 514	848	0,4	1 970 865	1 968 897,0	3 936	2,0
Oost-Nederland	3 432 345	42 663	27 899	14 764	4,3	126 953	123 314	3 639	1,1	13 592	12 311	1 281	0,4	3 445 417	3 438 881,0	13 072	3,8
Utrecht	1 162 258	15 807	8 897	6 910	5,9	55 829	52 348	3 481	3,0	6 111	5 276	835	0,7	1 171 356	1 166 807,0	9 098	7,8
Noord-Holland	2 587 265	32 206	21 410	10 796	4,2	102 330	102 423	-93	0,0	19 448	13 751	5 697	2,2	2 595 294	2 591 279,5	8 029	3,1
Zuid-Holland	3 451 942	41 898	29 645	12 253	3,5	132 063	137 627	-5 564	-1,6	23 267	19 973	3 294	1,0	3 452 323	3 452 132,5	381	0,1
Zeeland	379 028	4 027	3 649	378	1,0	13 047	12 581	466	1,2	1 785	1 333	452	1,2	379 948	379 488,0	920	2,4
West-Nederland	7 580 493	93 938	63 601	30 337	4,0	303 269	304 979	-1 710	-0,2	50 611	40 333	10 278	1,4	7 598 921	7 589 707,0	18 428	2,4
Noord-Brabant	2 406 994	27 444	19 174	8 270	3,4	79 189	80 207	-1 018	-0,4	12 007	10 771	1 236	0,5	2 410 649	2 408 821,5	3 655	1,5
Limburg	1 139 335	10 702	10 659	43	0,0	38 702	39 139	-437	-0,4	5 920	6 829	-909	-0,8	1 135 962	1 137 648,5	-3 373	-3,0
Zuid-Nederland	3 546 329	38 146	29 833	8 313	2,3	117 891	119 346	-1 455	-0,4	17 927	17 600	327	0,1	3 546 611	3 546 470,0	282	0,1
Nederland	16 258 032	193 789	136 761	57 028	3,5	620 009	620 009			89 660	75 200	14 460	0,9	16 292 354	16 275 193,0	34 322	2,1

6. Landbouw, 2003

	Veestapel					Oppervlakte cultuurgrond per hoofdtype					
	totaal	rundvee	varkens	kippen	overig vee	totale oppervlakte	akkerbouw-bedrijven	tuinbouw- en blijvende-teeltbedrijven	graasdier-bedrijven	hokdier-bedrijven	combinaties
						are	%				
Aa en Hunze	381 661	12 968	5 851	356 856	5 986	1 483 430	47,9	1,1	39,5	0,2	11,3
Assen	214 865	4 533	526	206 900	2 906	414 006	30,5	1,7	61,6	0,1	6,1
Borger-Odoorn	791 534	8 546	25 637	725 660	31 691	1 756 653	70,7	0,5	14,1	0,5	14,2
Coevorden	402 756	27 216	40 499	320 480	14 561	1 877 049	34,4	1,4	51,0	0,9	12,2
Emmen	1 050 354	10 636	59 362	964 497	15 859	2 044 477	67,2	3,7	16,0	0,7	12,4
Hoogeveen	272 492	16 707	28 657	217 100	10 028	718 815	18,4	0,6	71,9	2,8	6,4
Meppel	81 888	9 562	3 164	67 300	1 862	336 258	0,8	5,6	89,9	0,3	3,4
Midden-Drenthe	1 478 759	31 337	55 572	1 364 973	26 877	2 269 503	35,7	5,5	42,7	1,2	15,0
Noordenveld	228 484	19 360	5 035	198 310	5 779	995 868	14,0	1,1	76,2	0,4	8,3
Tynaarlo	134 862	14 344	232	115 670	4 616	829 754	20,4	0,5	75,1	–	4,1
Westerveld	104 852	22 955	8 286	44 790	28 821	1 055 357	5,7	3,9	85,5	0,4	4,4
De Wolden	1 023 556	32 953	36 931	914 450	39 222	1 516 863	8,9	0,6	85,8	0,9	3,7
Groningen	5 834 589	179 394	145 097	5 221 647	288 451	16 328 432	49,8	1,1	40,3	0,3	8,5
Friesland	7 121 785	522 451	105 884	6 201 416	292 034	22 870 868	8,7	0,8	87,8	0,2	2,5
Drenthe	6 166 063	211 117	269 752	5 496 986	188 208	15 298 033	36,3	2,3	50,6	0,7	10,1
Noord-Nederland	19 122 437	912 962	520 733	16 920 049	768 693	54 497 333	28,7	1,3	63,1	0,4	6,4
Overijssel	11 601 465	579 081	1 518 637	9 161 084	342 663	21 130 819	6,9	1,3	81,1	2,7	7,9
Flevoland	2 261 281	55 129	49 280	1 976 987	179 885	8 937 646	65,1	6,4	13,6	0,1	14,8
Gelderland	13 418 257	830 619	2 122 227	9 666 353	799 058	24 846 745	7,1	4,3	74,3	2,9	11,4
Oost-Nederland	27 281 003	1 464 829	3 690 144	20 804 424	1 321 606	54 915 210	16,5	3,5	67,0	2,4	10,6
Utrecht	1 246 086	202 523	298 590	632 612	112 361	6 971 069	1,7	3,3	89,2	0,9	4,8
Noord-Holland	1 906 433	154 099	26 481	1 497 879	227 974	13 514 518	20,1	18,2	52,2	0,1	9,4
Zuid-Holland	1 812 207	192 399	181 610	1 235 222	202 976	13 865 876	24,9	11,1	54,5	0,2	9,4
Zeeland	2 271 521	49 018	84 753	2 064 318	73 432	12 104 117	70,6	5,3	11,3	0,3	12,6
West-Nederland	7 236 247	598 039	591 434	5 430 031	616 743	46 455 580	31,9	10,5	47,8	0,3	9,5
Noord-Brabant	29 339 546	638 870	4 787 266	22 893 788	1 019 622	26 033 278	20,9	6,8	50,8	6,0	15,4
Limburg	15 711 750	144 490	1 579 518	13 186 563	801 179	10 403 168	23,2	13,6	34,5	4,8	23,9
Zuid-Nederland	45 051 296	783 360	6 366 784	36 080 351	1 820 801	36 436 446	21,6	8,7	46,2	5,7	17,8
Nederland	98 690 983	3 759 190	11 169 095	79 234 855	4 527 843	192 304 569	24,6	5,6	57,3	1,9	10,5

7. Bedrijfsvestigingen en arbeid

	Bedrijfsvestigingen naar activiteit, 1 januari 2003								Banen van werknemers naar activiteit, 31 december 2002*											
	totaal		landbouw, bosbouw en visserij		winning en nijverheid		commerciële dienstverlening		niet-commerciële dienstverlening		totaal		landbouw, bosbouw en visserij		winning en nijverheid		commerciële dienstverlening		niet-commerciële dienstverlening	
	abs.		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	x 1 000		x 1 000	%	x 1 000	%	x 1 000	%	x 1 000	%
Aa en Hunze	1 270		365	28,8	175	13,6	520	41,1	210	16,4	5,48		0,11	2	0,87	16	2,31	42	2,19	40
Assen	2 190		115	5,3	290	13,3	1 325	60,5	455	20,8	36,78		0,10	0	5,79	16	11,74	32	19,14	52
Borger-Odoorn	1 365		400	29,2	210	15,3	545	40,1	210	15,4	5,31		0,15	3	1,97	37	2,12	40	1,07	20
Coevorden	1 855		535	28,9	260	14,1	800	43,0	260	14,0	11,55		0,14	1	3,10	27	6,09	53	2,22	19
Emmen	4 420		585	13,2	830	18,8	2 305	52,1	700	15,8	40,18		1,09	3	12,66	32	15,88	40	10,55	26
Hoogeveen	2 305		325	14,0	410	17,7	1 235	53,6	340	14,7	22,66		0,19	1	6,05	27	10,35	46	6,07	27
Meppel	1 455		110	7,7	240	16,4	850	58,3	255	17,6	16,57		0,18	1	4,08	25	7,18	43	5,12	31
Midden-Drenthe	1 765		635	35,9	230	13,1	655	37,1	245	13,9	9,23		0,28	3	1,51	16	3,68	40	3,75	41
Noordenveld	1 470		320	21,8	190	13,0	725	49,3	235	15,9	9,17		0,07	1	2,80	31	3,91	43	2,39	26
Tynaarlo	1 370		275	20,2	165	12,0	660	48,3	265	19,5	9,28		0,17	2	0,96	10	3,85	41	4,30	46
Westerveld	1 110		385	34,7	160	14,4	420	37,8	145	13,1	5,50		0,11	2	0,54	10	1,45	26	3,40	62
De Wolden	1 555		605	39,1	205	13,3	535	34,5	205	13,1	4,02		0,25	6	0,76	19	1,72	43	1,30	32
Groningen	24 665		4 070	16,5	3 630	14,7	12 740	51,7	4 225	17,1	228,5		1,8	1	47,9	21	91,7	40	87,0	38
Friesland	31 565		6 925	21,9	5 600	17,7	14 600	46,2	4 445	14,1	233,9		4,8	2	53,3	23	94,2	40	81,6	35
Drenthe	22 130		4 660	21,1	3 365	15,2	10 580	47,8	3 525	15,9	175,7		2,8	2	41,1	23	70,3	40	61,5	35
Noord-Nederland	78 365		15 650	20,0	12 595	16,1	37 920	48,4	12 195	15,6	638,1		9,5	1	142,3	22	256,2	40	230,1	36
Overijssel	50 930		10 675	21,0	8 245	16,2	24 950	49,0	7 055	13,9	461,9		5,0	1	117,2	25	193,4	42	146,4	32
Flevoland	15 675		2 545	16,2	2 465	15,7	8 250	52,6	2 415	15,4	111,0		2,8	3	19,1	17	54,2	49	34,9	31
Gelderland	94 185		15 750	16,7	15 790	16,8	48 420	51,4	14 225	15,1	799,3		11,0	1	170,5	21	345,4	43	272,4	34
Oost-Nederland	160 795		28 970	18,0	26 500	16,5	81 625	50,8	23 695	14,7	1 372,2		18,8	1	306,7	22	593,0	43	453,6	33
Utrecht	56 695		4 170	7,4	8 610	15,2	34 610	61,0	9 310	16,4	601,1		3,5	1	85,7	14	317,5	53	194,4	32
Noord-Holland	136 325		7 475	5,5	22 105	16,2	85 025	62,4	21 725	15,9	1 262,8		14,2	1	169,1	13	684,9	54	394,6	31
Zuid-Holland	154 395		12 470	8,1	24 565	15,9	93 135	60,3	24 225	15,7	1 521,3		28,6	2	237,4	16	742,6	49	512,7	34
Zeeland	20 015		4 190	20,9	2 710	13,5	9 855	49,2	3 260	16,3	139,6		2,7	2	31,9	23	58,8	42	46,2	33
West-Nederland	367 435		28 305	7,7	57 985	15,8	222 625	60,6	58 520	15,9	3 524,8		49,0	1	524,1	15	1 803,8	51	1 147,9	33
Noord-Brabant	118 065		16 270	13,8	22 310	18,9	64 025	54,2	15 455	13,1	1 057,3		15,0	1	273,1	26	468,4	44	300,8	28
Limburg	48 625		6 430	13,2	7 930	16,3	26 950	55,4	7 320	15,1	463,1		9,2	2	114,5	25	192,7	42	146,7	32
Zuid-Nederland	166 690		22 700	13,6	30 240	18,1	90 975	54,6	22 775	13,7	1 520,5		24,3	2	387,5	25	661,2	43	447,5	29
Nederland	773 280		95 625	12,4	127 325	16,5	433 145	56,0	117 190	15,2	7 055,6		101,6	1	1 360,6	19	3 314,2	47	2 279,1	32

8. Sociale zekerheid, 31 december 2003

	Uitkeringen algemene bijstand (ABW)					Uitkeringen arbeidsongeschiktheid (AO)								Uitkeringen werkloosheid						
	totaal		w.o. 15-64 jaar			totaal		WAO-uitkeringen		Wajong-uitkeringen		WAZ-uitkeringen		WW-uitkeringen				IOAW- en IOAZ-uitkeringen		
	abs.	rel. ¹⁾	totaal	mannen	vrouwen	abs.	rel. ²⁾	abs.	rel. ²⁾	abs.	rel. ²⁾	abs.	rel. ²⁾	abs.	rel. ²⁾	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen
Aa en Hunze	210	20	200	100	110	1 520	93	1 070	65	310	19	150	9	500	30	330	170	50	50	–
Assen	1 530	59	1 490	660	820	3 960	96	2 820	69	1 010	25	140	3	1 290	31	740	550	40	30	10
Borger-Odoorn	290	27	290	140	150	1 800	103	1 480	85	180	10	150	9	670	38	440	240	30	30	–
Coevorden	570	39	560	250	300	2 230	94	1 780	75	260	11	200	8	920	39	530	390	50	50	0
Emmen	2 520	56	2 450	1 090	1 360	8 340	116	6 820	95	1 100	15	420	6	3 200	44	1 990	1 220	180	170	10
Hoogeveen	970	45	940	410	530	3 940	111	3 000	85	690	20	260	7	1 300	37	810	500	90	80	10
Meppel	520	40	490	190	310	2 090	102	1 550	75	400	19	140	7	530	26	290	240	30	30	0
Midden-Drenthe	320	24	320	140	180	2 100	98	1 600	74	290	13	220	10	580	27	360	220	40	30	0
Noordenveld	340	26	330	140	190	1 660	80	1 260	61	210	10	180	9	630	30	360	270	30	30	0
Tynaarlo	220	17	220	100	120	1 730	85	1 200	59	390	19	140	7	530	26	330	210	10	10	0
Westerveld	150	19	140	50	100	1 240	103	890	74	160	13	190	16	270	22	160	110	20	20	0
De Wolden	140	15	140	60	80	1 310	86	920	60	190	12	210	14	330	22	180	150	30	30	–
Groningen	16 630	63	16 200	7 800	8 400	36 180	92	27 140	69	6 840	17	2 190	6	12 920	33	8 320	4 600	720	650	70
Friesland	12 570	46	12 250	5 410	6 840	36 360	85	26 230	62	6 940	16	3 190	7	14 560	34	8 880	5 670	910	840	70
Drenthe	7 770	39	7 570	3 330	4 230	31 920	101	24 370	77	5 170	16	2 380	8	10 760	34	6 490	4 260	590	550	40
Noord-Nederland	36 970	50	36 020	16 550	19 480	104 460	92	77 740	68	18 950	17	7 760	7	38 230	34	23 700	14 530	2 220	2 040	180
Overijssel	19 780	44	18 560	8 240	10 320	69 840	95	54 250	74	11 120	15	4 480	6	17 770	24	10 750	7 020	1 190	1 110	80
Flevoland	7 540	55	7 030	2 510	4 520	21 280	87	17 960	73	2 230	9	1 080	4	6 360	26	3 400	2 950	190	150	40
Gelderland	32 760	41	31 200	13 210	17 990	114 700	87	89 150	68	18 580	14	6 970	5	31 390	24	18 600	12 790	1 960	1 770	190
Oost-Nederland	60 090	43	56 800	23 960	32 840	205 810	90	161 360	70	31 930	14	12 530	5	55 510	24	32 740	22 770	3 340	3 030	310
Utrecht	19 880	40	18 250	8 150	10 090	65 760	83	53 300	67	9 690	12	2 770	3	17 430	22	9 830	7 610	800	670	130
Noord-Holland	69 820	59	64 250	28 030	36 220	169 140	95	141 230	80	19 320	11	8 590	5	43 280	24	24 160	19 130	2 480	2 110	370
Zuid-Holland	103 310	67	95 660	40 460	55 200	163 050	70	133 530	57	22 690	10	6 830	3	53 190	23	31 290	21 900	4 660	4 050	610
Zeeland	5 610	35	5 310	2 070	3 240	19 150	78	14 750	60	3 040	12	1 360	6	5 600	23	3 430	2 170	490	440	60
West-Nederland	198 620	59	183 460	78 700	104 750	417 100	81	342 810	67	54 740	11	19 560	4	119 510	23	68 700	50 800	8 430	7 270	1 170
Noord-Brabant	39 170	39	36 580	15 500	21 080	142 030	87	113 670	70	18 710	11	9 660	6	46 490	28	27 170	19 320	3 120	2 840	270
Limburg	23 850	49	22 850	10 360	12 480	86 240	112	68 050	88	12 260	16	5 930	8	25 090	33	14 810	10 280	1 600	1 470	140
Zuid-Nederland	63 020	43	59 430	25 870	33 560	228 280	95	181 720	76	30 970	13	15 590	6	71 580	30	41 980	29 590	4 720	4 310	410
Nederland	358 690	51	335 700	145 080	190 620	959 150	87	766 530	70	137 050	12	55 570	5	286 630	26	168 420	118 190	18 710	16 650	2 060

¹⁾ Per 1 000 huishoudens.

²⁾ Per 1 000 inwoners 15-64 jaar.

9. Wonen, 2004

	Woonruimtenvoorraad, 1 januari				Nieuwbouwwoningen					Waarde onroerende zaken*		
	voorraad woningen	saldo vermeer- dering woningen in 2004	voorraad wooneenheden	recreatie- woningen	nieuwbouw- woningen	eigendomsverhouding		woningtype		woningen	niet-woningen	gemiddelde woningwaarde
						koop- woningen	huur- woningen	eengezins- woningen	meergezins- woningen			
		rel.				%				mln euro		1 000 euro
Aa en Hunze	10 316	5,5	20	535	79	100,0	–	100,0	–	1 387	311	141
Assen	26 358	12,9	3	77	354	78,5	21,5	96,0	4,0	2 608	1 082	99
Borger-Odoorn	10 751	2,8	2	680	35	100,0	–	100,0	–	1 291	276	122
Coevorden	14 401	10,3	11	1 522	152	82,9	17,1	100,0	–	1 666	624	118
Emmen	45 436	2,9	79	330	402	80,3	19,7	100,0	–	4 622	1 491	102
Hoogeveen	21 464	19,1	117	227	459	93,5	6,5	86,1	13,9	2 441	918	110
Meppel	12 917	22,9	207	59	296	79,1	20,9	70,6	29,4	1 352	488	107
Midden-Drenthe	12 974	7,2	52	813	101	97,0	3,0	100,0	–	1 599	717	127
Noordenveld	12 955	10,2	14	949	129	38,8	61,2	78,3	21,7	1 799	607	137
Tynaarlo	12 985	3,2	76	648	61	75,4	24,6	85,2	14,8	1 829	423	142
Westerveld	7 687	3,1	116	1 149	70	100,0	–	100,0	–	1 273	307	161
De Wolden	9 183	7,4	8	488	55	100,0	–	100,0	–	1 387	327	160
Groningen	247 233	1,4	16 043	1 791	1 540	77,5	22,5	91,8	8,2	22 106	10 512	89
Friesland	269 378	8,7	517	7 224	3 010	75,1	24,9	86,3	13,7	27 407	9 783	102
Drenthe	197 427	9,0	705	7 477	2 193	83,1	16,9	90,8	9,2	23 254	7 568	118
Noord-Nederland	714 038	6,3	17 265	16 492	6 743	78,3	21,7	89,0	11,0	72 767	27 863	102
Overijssel	438 571	9,3	5 811	7 332	4 645	81,0	19,0	86,0	14,0	53 301	18 687	122
Flevoland	137 630	16,5	67	2 091	2 351	84,6	15,4	80,4	19,6	16 012	5 851	118
Gelderland	769 602	9,0	14 377	13 998	7 921	78,1	21,9	77,7	22,3	113 358	33 112	147
Oost-Nederland	1 345 803	9,9	20 255	23 421	14 917	80,1	19,9	80,7	19,3	182 671	57 650	136
Utrecht	472 013	9,4	8 600	3 433	4 897	86,6	13,4	81,0	19,0	76 652	24 424	161
Noord-Holland	1 157 773	7,2	20 061	14 369	8 896	72,7	27,3	71,7	28,3	170 693	61 477	146
Zuid-Holland	1 499 698	6,0	24 129	11 188	14 833	78,9	21,1	65,1	34,9	185 730	71 719	122
Zeeland	166 833	7,5	600	11 078	1 485	84,6	15,4	81,3	18,7	18 233	7 130	103
West-Nederland	3 296 317	7,0	53 390	40 068	30 111	78,6	21,4	70,4	29,6	451 308	164 750	135
Noord-Brabant	969 432	9,4	14 582	6 490	10 279	74,1	25,9	69,4	30,6	142 131	48 690	148
Limburg	483 991	5,2	5 689	6 967	3 264	81,8	18,2	78,9	21,1	63 928	20 853	133
Zuid-Nederland	1 453 423	8,0	20 271	13 457	13 543	76,0	24,0	71,7	28,3	206 059	69 542	143
Nederland	6 809 581	7,7	111 181	93 438	65 314	78,4	21,6	75,0	25,0	912 805	319 805	134

10. Onderwijs

	Leerlingen/studenten, 2003/04								Geslaagden/afgestudeerden, 2002/03				
	basis- onderwijs	speciaal basis- onderwijs	expertise- centra	voortgezet onderwijs	beroeps- opleidende leerweg	beroeps- begeleidende leerweg	hoger beroeps- onderwijs (vol- en deeltijd)	wetenschappelijk onderwijs (vol- en deeltijd)	voortgezet onderwijs	beroeps- opleidende leerweg	beroeps- begeleidende leerweg	hoger beroeps- onderwijs (vol- en deeltijd)	wetenschappelijk onderwijs (vol- en deeltijd)
Aa en Hunze	2 280	—	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Assen	6 320	330	140	5 170	—	—	—	—	980	—	—	—	—
Borger-Odoorn	2 640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Coevorden	3 530	—	—	1 620	—	—	—	—	260	—	—	—	—
Emmen	10 180	490	160	7 150	5 670	2 850	2 270	—	1 330	1 410	1 130	370	—
Hoogeveen	5 220	300	120	4 090	—	—	—	—	700	—	—	—	—
Meppel	3 070	180	100	3 450	—	—	—	—	660	—	—	—	—
Midden-Drenthe	3 240	—	200	330	—	—	—	—	70	—	—	—	—
Noordenveld	3 150	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tynaarlo	3 440	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Westerveld	1 670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
De Wolden	2 380	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groningen	49 700	1 450	2 400	37 140	19 350	7 450	18 160	20 930	6 290	4 450	2 840	3 370	2 540
Friesland	62 520	2 240	2 180	36 380	18 700	4 550	16 500	—	7 120	4 520	1 970	3 020	—
Drenthe	47 110	1 380	820	21 820	5 670	2 850	2 270	—	4 000	1 410	1 130	370	—
Noord-Nederland	159 330	5 060	5 400	95 340	43 710	14 860	36 940	20 930	17 410	10 380	5 940	6 760	2 540
Overijssel	109 510	4 090	4 690	69 970	28 730	14 580	33 780	6 990	12 990	6 990	5 360	6 330	750
Flevoland	42 420	1 580	710	19 070	3 340	1 140	1 200	—	3 270	830	280	200	—
Gelderland	193 440	6 000	7 950	111 670	36 640	18 250	30 010	20 340	19 170	8 340	6 480	5 440	2 850
Oost-Nederland	345 360	11 660	13 350	200 700	68 720	33 960	64 990	27 330	35 430	16 160	12 120	11 970	3 600
Utrecht	112 820	3 310	4 330	74 530	27 640	16 900	36 310	24 630	12 630	6 320	7 010	6 800	2 730
Noord-Holland	235 400	8 290	8 080	138 840	41 060	20 760	55 820	38 460	21 940	9 870	7 180	9 630	4 760
Zuid-Holland	327 520	10 470	9 730	192 890	63 430	32 010	61 470	46 960	31 530	13 570	11 210	10 300	5 210
Zeeland	36 360	1 080	850	21 100	7 670	3 330	4 360	—	3 930	1 930	1 240	1 010	—
West-Nederland	712 090	23 150	22 980	427 370	139 800	73 000	157 950	110 050	70 030	31 700	26 650	27 730	12 700
Noord-Brabant	231 370	8 110	8 770	138 870	45 300	30 320	57 840	18 020	23 890	10 330	10 760	11 560	1 950
Limburg	99 570	3 520	3 550	62 500	19 440	9 670	16 770	11 270	11 310	4 400	3 360	3 050	1 690
Zuid-Nederland	330 940	11 630	12 320	201 370	64 740	39 990	74 610	29 290	35 200	14 730	14 110	14 610	3 650
Nederland	1 547 730	51 500	54 050	924 780	316 970	161 810	334 490	187 600	158 160	73 000	58 830	61 110	22 490

11. Vervoermiddelen en verkeersongevallen, 2004

	Vervoermiddelen, 1 januari					Verkeersongevallen		
	personenauto's		bedrijfsauto's	motortweewielers		verkeers- ongevallen	verkeers- doden	verkeers- gewonden
	abs.	rel. ¹⁾	abs.	abs.	rel. ¹⁾			
Aa en Hunze	11 695	464	2 125	1 324	53	24	2	28
Assen	26 008	420	3 701	2 337	38	45	4	45
Borger-Odoorn	12 358	469	2 560	1 318	50	16	1	18
Coevorden	16 423	453	3 257	1 736	48	32	4	31
Emmen	47 395	437	7 661	4 009	37	65	10	62
Hoogeveen	23 006	429	3 953	1 956	36	39	2	45
Meppel	12 400	405	2 036	1 067	35	18	—	21
Midden-Drenthe	14 270	435	2 958	1 589	48	33	5	36
Noordenveld	14 563	453	2 235	1 296	40	22	2	23
Tynaarlo	14 681	456	1 924	1 154	36	28	3	30
Westerveld	8 794	462	1 844	870	46	12	1	11
De Wolden	11 046	463	2 256	1 273	53	18	—	27
Groningen	230 964	402	39 315	19 435	34	376	42	399
Friesland	257 784	401	52 297	22 751	35	268	44	268
Drenthe	212 639	441	36 510	19 929	41	352	34	377
Noord-Nederland	701 387	413	128 122	62 115	37	996	120	1 044
Overijssel	462 549	418	74 427	41 047	37	806	72	860
Flevoland	186 728	519	28 053	10 730	30	134	22	151
Gelderland	852 499	433	134 882	71 598	36	1 326	131	1 381
Oost-Nederland	1 501 776	438	237 362	123 375	36	2 266	225	2 392
Utrecht	523 140	450	74 617	34 299	30	655	45	682
Noord-Holland	1 007 156	389	150 242	78 214	30	1 225	103	1 317
Zuid-Holland	1 377 211	399	200 409	83 867	24	1 398	126	1 455
Zeeland	164 004	433	26 996	13 375	35	296	25	319
West-Nederland	3 071 511	405	452 264	209 755	28	3 574	299	3 773
Noord-Brabant	1 134 646	471	183 821	83 070	35	1 587	170	1 635
Limburg	499 153	438	68 646	38 252	34	590	67	642
Zuid-Nederland	1 633 799	461	252 467	121 322	34	2 177	237	2 277
Nederland	6 908 473	425	1 070 215	516 567	32	9 013	881	9 486

¹⁾ Per 1 000 inwoners.

12. Tweede Kamerverkiezingen, 2003

	Kiesge- rechtigden	Op- komst	Geldige stemmen																				
			totaal		CDA		CU		D66		GroenLinks		LPF		PvdA		SGP		SP		VVD		overige partijen
	abs.	%	abs.	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Aa en Hunze	19 461	86,3	16 777	2 490	14,8	142	0,8	708	4,2	774	4,6	642	3,8	6 953	41,4	10	0,1	788	4,7	4 108	24,5	162	1,0
Assen	45 672	82,5	37 656	7 446	19,8	2 442	6,5	1 417	3,8	2 115	5,6	1 297	3,4	14 440	38,3	101	0,3	2 380	6,3	5 630	15,0	388	1,0
Borger-Odoorn	20 395	82,9	16 895	3 645	21,6	346	2,0	565	3,3	600	3,6	684	4,0	7 121	42,1	34	0,2	868	5,1	2 860	16,9	172	1,0
Coevorden	27 388	83,7	22 898	6 187	27,0	272	1,2	663	2,9	740	3,2	861	3,8	8 670	37,9	55	0,2	988	4,3	4 264	18,6	198	0,9
Emmen	83 033	78,6	65 249	16 715	25,6	1 246	1,9	1 789	2,7	2 266	3,5	2 344	3,6	29 063	44,5	79	0,1	3 798	5,8	7 269	11,1	680	1,0
Hoogeveen	40 702	81,2	33 008	12 257	37,1	1 594	4,8	726	2,2	1 057	3,2	1 307	4,0	10 100	30,6	343	1,0	1 591	4,8	3 719	11,3	314	1,0
Meppel	23 062	83,8	19 321	4 762	24,6	793	4,1	736	3,8	796	4,1	710	3,7	6 808	35,2	43	0,2	1 026	5,3	3 483	18,0	164	0,8
Midden-Drenthe	24 893	86,2	21 434	6 098	28,5	458	2,1	643	3,0	801	3,7	815	3,8	7 759	36,2	58	0,3	910	4,2	3 700	17,3	192	0,9
Noordenveld	24 242	85,7	20 765	4 096	19,7	485	2,3	975	4,7	1 081	5,2	875	4,2	7 772	37,4	45	0,2	962	4,6	4 252	20,5	222	1,1
Tynaarlo	24 226	86,3	20 895	4 023	19,3	506	2,4	1 138	5,4	1 190	5,7	806	3,9	7 090	33,9	31	0,1	923	4,4	4 995	23,9	193	0,9
Westerveld	14 845	86,8	12 882	2 852	22,1	128	1,0	446	3,5	581	4,5	565	4,4	4 635	36,0	20	0,2	580	4,5	2 946	22,9	129	1,0
De Wolden	18 108	86,6	15 684	4 726	30,1	314	2,0	506	3,2	537	3,4	698	4,5	4 348	27,7	45	0,3	563	3,6	3 784	24,1	163	1,0
Groningen	444 101	81,6	362 090	74 555	20,6	17 126	4,7	14 100	3,9	21 804	6,0	12 136	3,4	143 333	39,6	1 106	0,3	26 299	7,3	47 194	13,0	4 437	1,2
Friesland	482 668	83,6	403 159	129 190	32,0	12 946	3,2	11 184	2,8	17 951	4,5	14 875	3,7	134 887	33,5	1 819	0,5	24 356	6,0	50 889	12,6	5 062	1,3
Drenthe	366 027	83,0	303 464	75 297	24,8	8 726	2,9	10 312	3,4	12 538	4,1	11 604	3,8	114 759	37,8	864	0,3	15 377	5,1	51 010	16,8	2 977	1,0
Noord-Nederland	1 292 796	82,7	1 068 713	279 042	26,1	38 798	3,6	35 596	3,3	52 293	4,9	38 615	3,6	392 979	36,8	3 789	0,4	66 032	6,2	149 093	14,0	12 476	1,2
Overijssel	818 355	83,6	683 939	250 104	36,6	29 833	4,4	20 678	3,0	28 532	4,2	23 162	3,4	186 612	27,3	15 149	2,2	33 713	4,9	92 231	13,5	3 925	0,6
Flevoland	242 576	78,9	191 325	47 260	24,7	6 894	3,6	7 859	4,1	9 198	4,8	13 384	7,0	48 882	25,5	4 057	2,1	10 279	5,4	40 749	21,3	2 763	1,4
Gelderland	1 469 070	82,7	1 213 591	384 101	31,6	30 535	2,5	43 858	3,6	62 218	5,1	50 727	4,2	323 097	26,6	35 665	2,9	70 411	5,8	199 875	16,5	13 104	1,1
Oost-Nederland	2 530 001	82,6	2 088 855	681 465	32,6	67 262	3,2	72 395	3,5	99 948	4,8	87 273	4,2	558 591	26,7	54 871	2,6	114 403	5,5	332 855	15,9	19 792	0,9
Utrecht	852 364	83,0	706 437	192 546	27,3	21 834	3,1	36 698	5,2	47 283	6,7	34 150	4,8	166 116	23,5	14 448	2,0	41 712	5,9	143 796	20,4	7 854	1,1
Noord-Holland	1 898 293	79,2	1 500 472	317 221	21,1	15 290	1,0	85 261	5,7	103 864	6,9	89 987	6,0	434 661	29,0	3 190	0,2	104 547	7,0	322 315	21,5	24 136	1,6
Zuid-Holland	2 554 711	78,5	2 003 250	498 688	24,9	44 552	2,2	87 033	4,3	95 029	4,7	174 381	8,7	519 599	25,9	51 071	2,5	105 494	5,3	396 277	19,8	31 126	1,6
Zeeland	281 550	80,6	226 835	72 545	32,0	6 643	2,9	6 093	2,7	8 514	3,8	11 918	5,3	53 928	23,8	17 521	7,7	11 408	5,0	35 538	15,7	2 727	1,2
West-Nederland	5 586 918	79,5	4 436 994	1 081 000	24,4	88 319	2,0	215 085	4,8	254 690	5,7	310 436	7,0	1 174 304	26,5	86 230	1,9	263 161	5,9	897 926	20,2	65 843	1,5
Noord-Brabant	1 801 870	78,3	1 408 792	477 654	33,9	8 143	0,6	51 218	3,6	59 811	4,2	78 870	5,6	332 005	23,6	5 104	0,4	119 011	8,4	257 040	18,2	19 936	1,4
Limburg	865 126	75,3	651 121	244 319	37,5	2 172	0,3	19 039	2,9	29 060	4,5	34 781	5,3	173 484	26,6	311	0,0	47 116	7,2	91 793	14,1	9 046	1,4
Zuid-Nederland	2 666 996	77,3	2 059 913	721 973	35,0	10 315	0,5	70 257	3,4	88 871	4,3	113 651	5,5	505 489	24,5	5 415	0,3	166 127	8,1	348 833	16,9	28 982	1,4
Nederland	12 076 711	80,0	9 654 475	2 763 480	28,6	204 694	2,1	393 333	4,1	495 802	5,1	549 975	5,7	2 631 363	27,3	150 305	1,6	609 723	6,3	1 728 707	17,9	127 093	1,3

13. Provinciale Statenverkiezingen, 2003

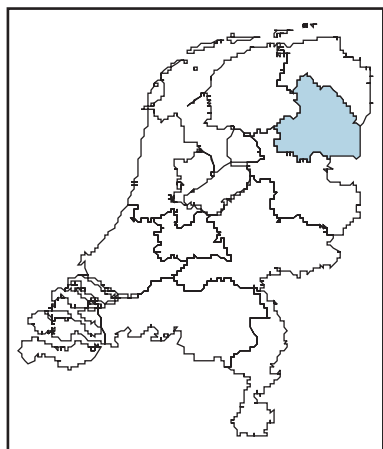
	Kiesge- rechtigden	Op- komst	Geldige stemmen																			
	abs.	%	totaal		CDA		D66		GroenLinks		GPV/RPF/ SGP/CU		LPF		PvdA		SP		VVD		overige partijen	
			abs.	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Aa en Hunze	19 472	62,6	12 186	1 571	12,9	546	4,5	924	7,6	154	1,3	268	2,2	4 912	40,3			3 223	26,4	588	4,8	
Assen	45 765	55,0	25 123	4 759	18,9	1 085	4,3	2 439	9,7	2 587	10,3	518	2,1	9 166	36,5			3 749	14,9	820	3,3	
Borger-Odoorn	20 378	57,3	11 665	2 430	20,8	483	4,1	626	5,4	462	4,0	269	2,3	4 712	40,4			2 316	19,9	367	3,1	
Coevorden	27 449	57,4	15 746	4 107	26,1	453	2,9	753	4,8	318	2,0	339	2,2	5 857	37,2			3 287	20,9	632	4,0	
Emmen	83 060	48,6	40 352	10 790	26,7	1 342	3,3	2 296	5,7	1 378	3,4	816	2,0	17 688	43,8			4 908	12,2	1 134	2,8	
Hoogeveen	40 775	52,9	21 551	8 160	37,9	511	2,4	1 105	5,1	2 098	9,7	523	2,4	6 154	28,6			2 521	11,7	479	2,2	
Meppel	23 040	53,4	12 289	2 866	23,3	426	3,5	777	6,3	773	6,3	227	1,8	4 420	36,0			2 395	19,5	405	3,3	
Midden-Drenthe	24 913	62,2	15 478	4 294	27,7	472	3,0	925	6,0	547	3,5	271	1,8	5 387	34,8			2 544	16,4	1 038	6,7	
Noordenveld	24 296	61,2	14 865	2 671	18,0	685	4,6	1 238	8,3	606	4,1	325	2,2	5 422	36,5			3 300	22,2	618	4,2	
Tynaarlo	24 214	63,5	15 355	2 562	16,7	903	5,9	1 390	9,1	561	3,7	283	1,8	4 835	31,5			3 641	23,7	1 180	7,7	
Westerveld	14 864	63,3	9 395	1 880	20,0	395	4,2	647	6,9	154	1,6	216	2,3	3 284	35,0			2 284	24,3	535	5,7	
De Wolden	18 085	63,5	11 488	3 100	27,0	396	3,4	593	5,2	428	3,7	234	2,0	3 225	28,1			2 841	24,7	671	5,8	
Groningen	443 993	55,5	246 031	51 355	20,9	9 872	4,0	20 603	8,4	18 498	7,5	3 964	1,6	83 033	33,7	14 719	6,0	33 060	13,4	10 927	4,4	
Friesland	482 773	57,8	278 911	76 471	27,4	7 074	2,5	14 997	5,4	15 646	5,6	4 823	1,7	73 036	26,2	13 404	4,8	30 499	10,9	42 961	15,4	
Drenthe	366 311	56,1	205 493	49 190	23,9	7 697	3,7	13 713	6,7	10 066	4,9	4 289	2,1	75 062	36,5			37 009	18,0	8 467	4,1	
Noord-Nederland	1 293 077	56,5	730 435	177 016	24,2	24 643	3,4	49 313	6,8	44 210	6,1	13 076	1,8	231 131	31,6	28 123	3,9	100 568	13,8	62 355	8,5	
Overijssel	818 946	51,7	422 647	157 956	37,4	13 829	3,3	22 192	5,3	46 504	11,0	8 584	2,0	97 235	23,0	18 319	4,3	58 028	13,7			
Flevoland	243 366	45,4	110 393	22 974	20,8	5 506	5,0	7 090	6,4	12 399	11,2	4 342	3,9	25 157	22,8	5 058	4,6	25 067	22,7	2 800	2,5	
Gelderland	1 469 428	51,2	751 661	233 711	31,1	29 566	3,9	49 319	6,6	72 036	9,6	16 616	2,2	171 828	22,9	41 738	5,6	127 374	16,9	9 473	1,3	
Oost-Nederland	2 531 740	50,8	1 284 701	414 641	32,3	48 901	3,8	78 601	6,1	130 939	10,2	29 542	2,3	294 220	22,9	65 115	5,1	210 469	16,4	12 273	1,0	
Utrecht	853 348	50,9	433 564	104 238	24,0	25 711	5,9	42 955	9,9	39 841	9,2	10 147	2,3	91 429	21,1	24 098	5,6	89 884	20,7	5 261	1,2	
Noord-Holland	1 898 931	45,5	863 387	163 762	19,0	56 306	6,5	86 199	10,0	16 383	1,9	26 416	3,1	230 389	26,7	57 454	6,7	198 521	23,0	27 957	3,2	
Zuid-Holland	2 528 865	45,2	1 140 803	263 804	23,1	56 400	4,9	71 499	6,3	98 207	8,6	53 974	4,7	267 977	23,5	57 564	5,0	243 679	21,4	27 699	2,4	
Zeeland	281 629	51,2	143 966	38 929	27,0	3 830	2,7	7 907	5,5	25 294	17,6	4 403	3,1	29 264	20,3	5 469	3,8	20 891	14,5	7 979	5,5	
West-Nederland	5 562 773	46,5	2 581 720	570 733	22,1	142 247	5,5	208 560	8,1	179 725	7,0	94 940	3,7	619 059	24,0	144 585	5,6	552 975	21,4	68 896	2,7	
Noord-Brabant	1 802 611	41,8	752 065	276 813	36,8	33 259	4,4	38 840	5,2	11 940	1,6	19 345	2,6	152 337	20,3	59 645	7,9	142 855	19,0	17 031	2,3	
Limburg	864 753	44,6	385 575	164 376	42,6	14 403	3,7	21 588	5,6			8 678	2,3	83 682	21,7	22 289	5,8	55 858	14,5	14 701	3,8	
Zuid-Nederland	2 667 364	42,7	1 137 640	441 189	38,8	47 662	4,2	60 428	5,3	11 940	1,0	28 023	2,5	236 019	20,7	81 934	7,2	198 713	17,5	31 732	2,8	
Nederland	12 054 954	47,6	5 734 496	1 603 579	28,0	263 453	4,6	396 902	6,9	366 814	6,4	165 581	2,9	1 380 429	24,1	319 757	5,6	1 062 725	18,5	175 256	3,1	

14. Productie van mest en mineralen en bodemgebruik

	Mineralen in cultuurgrond, 2002			Mesthoeveelheden, 2002		Bodemgebruik 2000 naar gemeentelijke en provinciale indeling 2004												Lengte van wegen, 2004			
	stikstof-uitscheiding	fosfaat	kalium	dunne mest	vaste mest	bebouwd			bos en natuur			recreatie			landbouw			totale weglengte	gemeentelijke en waterschapswegen	provinciale wegen	rijks-wegen
						oppervlakte	in % oppervlakte land	ha per 1 000 inwoners	oppervlakte	in % oppervlakte land	ha per 1 000 inwoners	oppervlakte	in % oppervlakte land	ha per 1 000 inwoners	oppervlakte	in % oppervlakte land	ha per 1 000 inwoners				
	kg per ha cultuurgrond			1 000 kg		ha			ha			ha			ha			km			
Aa en Hunze	113	37	129	217 248	13 404	817	3,0	32	6 160	22,2	244	446	1,6	18	19 559	70,6	776	615	535	35	45
Assen	164	52	187	77 787	6 302	1 566	19,1	25	1 012	12,3	16	501	6,1	8	4 645	56,6	75	469	440	1	28
Borger-Odoorn	96	34	86	149 313	17 005	796	2,9	30	4 049	14,7	154	329	1,2	12	21 710	78,9	824	603	542	43	18
Coevorden	175	57	203	478 851	14 049	1 104	3,7	30	3 349	11,3	92	493	1,7	14	23 645	79,7	653	858	746	63	49
Emmen	112	40	100	229 316	18 908	3 098	9,2	29	3 726	11,0	34	608	1,8	6	24 497	72,6	226	1 155	1 056	63	36
Hoogeveen	249	85	280	254 268	15 121	1 283	10,0	24	1 283	10,0	24	347	2,7	6	9 227	72,2	172	523	476	6	42
Meppel	289	94	348	151 133	3 229	709	12,7	23	113	2,0	4	122	2,2	4	4 237	76,1	138	266	230	17	19
Midden-Drenthe	194	69	207	543 988	31 313	869	2,5	27	5 716	16,7	174	303	0,9	9	26 147	76,6	797	797	696	76	26
Noordenveld	197	61	237	298 622	9 845	966	4,8	30	3 687	18,3	115	339	1,7	11	14 697	73,0	457	519	475	44	—
Tynaarlo	185	56	232	241 415	5 900	985	6,9	31	1 263	8,8	39	286	2,0	9	11 331	78,8	352	476	436	21	19
Westerveld	238	74	296	388 322	12 030	478	1,7	25	10 286	36,9	540	448	1,6	24	16 174	58,0	850	636	573	55	8
De Wolden	278	94	316	569 929	34 039	504	2,2	21	2 374	10,6	100	196	0,9	8	18 832	83,8	790	526	490	13	23
Groningen	145	47	165	3 118 146	139 117	14 552	6,2	25	12 990	5,6	23	3 627	1,6	6	192 296	82,3	335	6 511	5 694	570	248
Friesland	261	82	318	9 080 750	217 039	15 309	4,6	24	38 706	11,6	60	4 607	1,4	7	264 947	79,1	413	8 612	7 628	676	308
Drenthe	177	59	197	3 600 191	181 145	13 175	5,0	27	43 017	16,3	89	4 420	1,7	9	194 701	73,7	404	7 444	6 694	437	313
Noord-Nederland	203	65	239	15 799 087	537 301	43 036	5,2	25	94 713	11,4	56	12 653	1,5	7	651 944	78,3	384	22 567	20 015	1 683	869
Overijssel	314	110	339	10 303 940	347 813	22 751	6,8	21	47 216	14,2	43	6 228	1,9	6	243 628	73,2	220	13 057	11 864	831	362
Flevoland	76	27	80	987 244	53 685	6 755	4,8	19	22 450	15,8	62	3 775	2,7	10	102 842	72,5	286	3 462	2 796	518	148
Gelderland	337	126	346	12 075 033	625 850	41 603	8,4	21	115 819	23,3	59	12 118	2,4	6	308 122	61,9	157	19 794	17 714	1 407	673
Oost-Nederland	285	103	300	23 366 217	1 027 348	71 109	7,3	21	185 485	19,1	54	22 121	2,3	6	654 592	67,3	191	36 313	32 374	2 756	1 183
Utrecht	317	105	374	3 379 922	103 763	20 428	14,7	18	20 633	14,9	18	4 817	3,5	4	85 450	61,6	74	6 469	5 715	383	371
Noord-Holland	146	45	183	2 875 531	121 456	41 411	15,5	16	30 514	11,4	12	12 502	4,7	5	165 158	61,8	64	12 741	11 544	611	586
Zuid-Holland	174	55	211	3 620 925	117 075	50 053	17,8	15	20 441	7,3	6	14 547	5,2	4	175 364	62,2	51	15 517	14 122	693	701
Zeeland	58	20	63	833 675	77 870	9 918	5,5	26	12 143	6,8	32	3 957	2,2	10	141 511	79,1	373	6 742	5 964	513	264
West-Nederland	158	51	190	10 710 053	420 164	121 810	14,1	16	83 730	9,7	11	35 823	4,1	5	567 483	65,5	75	41 468	37 345	2 200	1 923
Noord-Brabant	413	159	383	13 807 754	728 935	55 450	11,3	23	84 281	17,1	35	12 066	2,5	5	316 958	64,4	132	21 830	20 382	647	802
Limburg	349	146	299	3 919 054	392 000	26 925	12,5	24	35 253	16,4	31	6 215	2,9	5	135 082	62,7	119	11 204	10 331	514	359
Zuid-Nederland	395	155	359	17 726 808	1 120 935	82 375	11,6	23	119 534	16,9	34	18 281	2,6	5	452 040	63,9	127	33 034	30 713	1 160	1 161
Nederland	252	90	267	67 602 164	3 105 746	318 330	9,4	20	483 462	14,3	30	88 877	2,6	5	2 326 058	68,9	143	133 383	120 447	7 799	5 136

15. Lokalisering

Provincie
Drenthe
1 januari 2004



16. Begrippenlijst

Onderstaande toelichting bevat per tabel de belangrijkste begrippen die in deze Provincie Op Maat zijn gebruikt. Per tabel is alfabetisch gesorteerd.

1. Oppervlakte, dichtheden en stand bevolking

Aantal inwoners op 1 januari

Bevolking op 1 januari. Betreft de geregistreerde bevolking van Nederland.

Bevolking

Betreft de geregistreerde bevolking van Nederland.

Bevolkingsdichtheid

Aantal inwoners op 1 januari per km² land.

Inwoners naar stedelijkheid

Jaarlijks berekent het CBS in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor iedere provincie cijfers over het aantal inwoners naar stedelijkheidsklasse ten behoeve van het verdeelstelsel van het provinciefonds. Dat verdeelstelsel is op 1 januari 1998 in werking getreden (Staatsblad, 1997, 526). In het stelsel zijn stedelijke en landelijke gebieden gedefinieerd op het niveau van rastervierkanten van 500 bij 500 meter. Als criterium geldt daarbij de omgevingsadressendichtheid (zie onder hoofdstuk 1) van het betrokken rastervierkant. Is die dichtheid 1 500 of meer adressen per vierkante kilometer (zeer sterk stedelijk plus sterk stedelijk), dan behoort dat vierkant tot het stedelijk gebied van een provincie; telt die dichtheid minder dan 1 000 adressen per vierkante kilometer (weinig stedelijk plus niet stedelijk), dan is er sprake van landelijk gebied.

Inwoners matig stedelijk gebied

Omgevingsadressendichtheid groter of gelijk aan 1 000 en kleiner dan 1 500 adressen per vierkante kilometer.

Inwoners niet stedelijk gebied

Omgevingsadressendichtheid kleiner dan 500 adressen per vierkante kilometer.

Inwoners sterk stedelijk gebied

Omgevingsadressendichtheid groter of gelijk aan 1 500 en kleiner dan 2 500 adressen per vierkante kilometer.

Inwoners weinig stedelijk gebied

Omgevingsadressendichtheid groter of gelijk aan 500 en kleiner dan 1 000 adressen per vierkante kilometer.

Inwoners zeer sterk stedelijk gebied

Omgevingsadressendichtheid groter of gelijk aan 2 500 adressen per vierkante kilometer.

Omgevingsadressendichtheid

De omgevingsadressendichtheid (OAD) van een gemeente is het gemiddeld aantal adressen per vierkante km binnen een cirkel met een straal van één kilometer op 1 januari. De OAD beoogt de mate van concentratie van menselijke activiteiten (wonen, werken, schoolgaan, winkelen, uitgaan etc.) weer te geven. Voor de berekening van de maatstaf is eerst voor ieder adres binnen een gemeente de adressendichtheid vastgesteld van een gebied met een straal van één kilometer rondom dat adres. Daarna is het gemiddelde berekend van de omgevingsadressendichtheden van alle afzonderlijke adressen binnen de gemeente. Bij boven-gemeentelijke indelingen is de adresgewogen OAD bepaald. Bij de berekening van de omgevingsadressendichtheid is rekening gehouden met gemeentelijke herindelingen, grenscorrecties en sloop. De OAD in tabel 1.1 is exclusief de nieuwe adressen van het betreffende kalenderjaar. De OAD in tabel 10.1 is berekend inclusief gegevens over de nieuwe adressen. Daarom wijkt de gemeentelijke OAD in tabel 1.1 af van de gemeentelijke OAD in de tabel met gegevens over wijken en buurten (tabel 10.1).

Oppervlakte binnenwater

Totale oppervlakte volgens de regionale indelingen op 1 januari van inlandig water in gebruik als vaarweg, recrea-

tiewater, delfstofwinplaats, vloeï- en/of slibveld, alsmede spaarbekkens.

Oppervlakte buitenwater

Totale oppervlakte volgens de regionale indelingen op 1 januari van water onderhevig aan getijden.

Oppervlakte land

Totale oppervlakte land volgens de regionale indelingen op 1 januari. Binnenwater smaller dan zes meter, kwelders, schorren, moerassen, rietlanden e.d. is tot land gerekend.

Oppervlakte totaal

De totale oppervlakte is berekend uit digitale bestanden van de gemeentegrenzen welke worden samengesteld door de Topografische Dienst. De onderverdeling in land en water is berekend op grond van de meest recente gegevens afkomstig uit de statistiek van het Bodemgebruik (ook wel bodemstatistiek). De cijfers over het bodemgebruik liggen voor drie of vier jaar vast. Hierbij wordt de oppervlakte uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2000, herberekend naar de gemeentelijke indeling van 2004.

Oppervlakte water

Totale oppervlakte binnen- en buitenwater volgens de regionale indelingen op 1 januari. Binnenwater smaller dan zes meter, kwelders, schorren, moerassen, rietlanden e.d. is tot land gerekend.

Woningdichtheid

Totaal aantal woningen op 1 januari per km² land (exclusief wooneenheden en recreatiewoningen).

3. Demografische druk, burgerlijke staat en particuliere huishoudens

Demografische druk

De verhouding tussen het aantal personen van 0–19 jaar

en van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20–64 jaar.

Gemiddelde huishoudensgrootte

Exclusief personen in institutionele huishoudens.

Gehuwden

Inclusief gescheiden van tafel en bed. Per 1 januari 1998 is in Nederland het geregistreerd partnerschap ingevoerd. De registratie van het partnerschap in de Gemeentelijke basisadministratie (GBA) is mogelijk voor paren van gelijk en van verschillend geslacht. Met ingang van 1999 zijn personen die een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan geteld bij de gehuwden. Sinds 1 april 2001 is het in Nederland ook voor paren van gelijk geslacht mogelijk in het huwelijk te treden.

Gescheidenen

Exclusief gescheiden van tafel en bed. Deze categorie wordt binnen de bevolkingsstatistiek bij de gehuwden gerekend.

Groene druk

De verhouding tussen het aantal personen van 0–19 jaar ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20–64 jaar.

Grijze druk

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20–64 jaar.

Ongehuwden

Nooit gehuwd (geweest).

4. Niet-westerse allochtonen

Niet-westerse allochtonen

Het CBS rekent personen tot de allochtonen als ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Tot de categorie 'niet-westers' behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan. Op grond van hun sociaal-economische en

culturele positie worden allochtonen uit deze twee landen tot de westerse allochtonen gerekend. Het gaat vooral om mensen die in voormalig Nederlands Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin. De herkomstgroepering wordt bepaald aan de hand van het geboorteland van de persoon zelf (1e generatie) of dat van de moeder (2e generatie), tenzij de moeder in Nederland is geboren. In dat geval is gerubriceerd naar het geboorteland van de vader.

Suriname/Antillen en Aruba

Samentelling van Suriname en de Nederlandse Antillen en Aruba. De tot het Nederlandse koninkrijk behorende eilanden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten, Aruba.

5. Veranderingen in de bevolking

Aantal inwoners op 31 december

Betreft de geregistreerde bevolking van Nederland. Dit inwonertal wordt verkregen door het inwonertal op 1 januari te vermeerderen met de bevolkingsgroei over het jaar. Inclusief saldo van administratieve correcties en overige correcties.

Bevolkingsgroei

Het geboorteoverschot plus het vestigingsoverschot (binnenlands migratieoverschot en migratieoverschot) plus het saldo van de administratieve correcties en de overige correcties.

Bevolkingsgroei, relatief

Bevolkingsgroei uitgedrukt per 1 000 van de beginbevolking op 1 januari aanwezig in de periode waarin de desbetreffende mutaties (geboorte, overlijdensgevallen e.d.) plaatsvinden.

Binnenlands migratieoverschot

Saldo van 1) vestiging in de gemeente uit andere gemeenten binnen Nederland en 2) vertrek uit de gemeente naar andere gemeenten binnen Nederland. Idem voor bovengemeentelijke regio's, bijvoorbeeld provincies.

Binnenlands migratieoverschot, relatief

Saldo van 1) vestiging in de gemeente uit andere gemeenten binnen Nederland en 2) vertrek uit de gemeente naar andere gemeenten binnen Nederland. Idem voor

bovengemeentelijke regio's, bijvoorbeeld provincies. Binnenlands migratieoverschot per 1 000 van de gemiddelde bevolking in het waarnemingsjaar.

Emigratie

Vertrek uit Nederland naar het buitenland exclusief het saldo van de administratieve correcties (administratieve opnemingen minus administratieve afvoeringen).

Geboorte

Levendgeborenen zijn kinderen die na geboorte enig teken van leven hebben vertoond, ongeacht de zwangerschapsduur.

Geboorteoverschot

Het aantal levendgeborenen minus het aantal sterfgevallen. Ook wel: natuurlijke bevolkingsgroei.

Geboorteoverschot, relatief

Geboorteoverschot per 1 000 van de gemiddelde bevolking.

Gemiddeld aantal inwoners

Betreft de geregistreerde bevolking van Nederland. Berekening gemiddelde bevolking: ((bevolking op 1 januari) + (bevolking op 31 december)) / 2.

Immigratie

Vestiging in Nederland vanuit het buitenland.

Migratieoverschot

Vestiging in Nederland vanuit het buitenland minus vertrek uit Nederland naar het buitenland exclusief het saldo van de administratieve correcties (administratieve opnemingen minus administratieve afvoeringen).

Migratieoverschot, relatief

Vestiging in Nederland vanuit het buitenland minus vertrek uit Nederland naar het buitenland exclusief het saldo van de administratieve correcties (administratieve opnemingen minus administratieve afvoeringen). Migratieoverschot per 1 000 van de gemiddelde bevolking in het waarnemingsjaar.

Natuurlijke bevolkingsgroei

Het aantal levendgeborenen minus het aantal sterfgevallen.

Particuliere huishoudens

Particuliere huishoudens op 1 januari. Een particulier huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte wonen en zelf in hun dagelijkse behoeften voorzien.

Vertrek

Vertrokken uit de gemeente naar een andere gemeente binnen Nederland.

Vestiging

Gevestigd in de gemeente komend uit een andere gemeente binnen Nederland.

6. Landbouw

Combinaties

Betreffen respectievelijk de gewassencombinaties, de diercombinaties en dier- en gewassencombinaties. Kortom alle bedrijven die niet behoren tot de hoofdtypen akkerbouw-, tuinbouw-, blijvende teelt-, graasdier- en hokdierbedrijven.

Graasdieren

Runderen, schapen, geiten en paarden.

Hokdieren

Hokdieren zijn varkens en pluimvee. Kalvenmesterijen worden niet als hokdierbedrijven geteld, maar als graasdierbedrijven.

Oppervlakte cultuurgrond per hoofdtype van de landbouwbedrijven

Een bedrijf wordt tot een bepaald hoofdtype gerekend wanneer de economische omvang van de genoemde activiteit meer is dan 2/3 van de totale bedrijfsomvang. Dit is inclusief braakland (natuurbraak en groenbraak) en snel groeiend hout. Peildatum is 1 april. Bij de verwerking van de landbouwtelling worden alle gegevens van een landbouwbedrijf toegerekend aan de gemeente waarin het landbouwbedrijf is gevestigd, ongeacht of deze gewassen of dieren zich werkelijk in die gemeente bevinden of niet. Het kan dus voorkomen dat de oppervlakte cultuurgrond in een gemeente volgens de landbouwtelling groter is dan de totale oppervlakte van de gemeente volgens de bodemstatistiek.

Overig vee

Schapen, paarden en pony's, geiten, konijnen, edelpelsdieren en pluimvee exclusief kippen.

Rundvee

Jongvee, melk- en kalfkoeien, zoogkoeien en vlees- en weidekoeien, fokstieren en kalveren.

Tuinbouw- en blijvende-teeltbedrijven

Fruitteelt en boomkwekerij zijn samengenomen. Dat is gedaan omdat het aantal blijvende-teeltbedrijven in de meeste gemeenten erg laag is.

Varkens

Biggen, vleesvarkens en fokvarkens. De voorschriften van de EU-landbouwtelling schrijven voor dat een varken van minder dan 20 kg als een big wordt geteld en een varken meer dan 20 kg als een vleesvarken. In de praktijk zal de aard van het bedrijf (fokbedrijf of mestbedrijf) meer gewicht in de schaal leggen. Bijvoorbeeld: Een big van 23 kg op een fokbedrijf wordt als big geteld, terwijl een big van 23 kg op een mestbedrijf als vleesvarken wordt geteld.

7. Bedrijfsvestigingen en arbeid

Baan

Een baan is een werkkring van een werknemer. Als iemand meer dan één werkkring heeft, telt elke werkkring als een afzonderlijke baan.

Bedrijf

De feitelijke transactor in het productieproces. Het wordt gekenmerkt door autonomie, beschrijfbaarheid en externe gerichtheid.

Bedrijfsvestiging

Bedrijven hebben een of meer locale eenheden, zogenaamde vestigingen. De meeste bedrijven bestaan uit een vestiging, een kleine zes procent van de bedrijven heeft meer dan één vestiging. Een vestiging is een afzonderlijk gelegen ruimte, terrein of complex van ruimten of terreinen, benut door een bedrijf voor de uitoefening van activiteiten. Vestigingen worden ingedeeld naar de economische activiteit van het bedrijf waartoe zij behoren.

Commerciële dienstverlening (G/K)

SBI-codering G: Reparatie consumentenartikelen; handel. H: Horeca. I: Vervoer, opslag en communicatie. J: Financiële instellingen. K: Verhuur en zakelijke dienstverlening.

Landbouw, bosbouw en visserij (A/B)

SBI-codering A: landbouw, jacht en bosbouw. B: visserij.

Niet-commerciële dienstverlening (L/O)

L: Openbaar bestuur; sociale verzekeringen. M: Onderwijs. N: Gezondheids- en welzijnszorg. O: Cultuur, recreatie en overige dienstverlening.

Standaard Bedrijfsindeling (SBI)

Bedrijven worden ingedeeld naar de voornaamste activiteit volgens de Standaard Bedrijfsindeling 1993 (SBI'93).

Werknemer

Iemand die arbeid verricht op basis van loon of salaris in dienst van bedrijven en instellingen.

Winning en nijverheid (C/F)

SBI-codering C: Delfstoffenwinning. D: Industrie. E: Openbare voorzieningsbedrijven. F: Bouwnijverheid.

8. Sociale zekerheid

ABW-uitkeringen

Uitkeringen krachtens de Algemene bijstandswet. De uitkomsten geven niet het aantal personen weer dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering, maar het aantal uitkeringen dat aan huishoudens is toegekend. Dit is met name van belang bij huishoudens van (echt)paren; hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van slechts één uitkering en worden alleen de kenmerken van degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd in beschouwing genomen. Doordat bij (echt)paren de uitkering overwegend wordt aangevraagd door de man, zijn gegevens over vrouwen in de uitkomsten ondervertegenwoordigd. Het nationaal totaal is inclusief de ABW-uitkeringen waarbij de aanvrager 65 jaar of ouder is, waarbij de leeftijd van de aanvrager onbekend is of waarbij het geslacht van de aanvrager onbekend is.

ABW-uitkeringen, relatief

Bij het bepalen van het aantal ABW-uitkeringen per 1 000 huishoudens vindt enige vertekening plaats omdat de standcijfers van het aantal ABW-uitkeringen per 31 december en het aantal huishoudens per 1 januari van het betreffende jaar zijn.

AO-uitkeringen

Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen krachtens de wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong). Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan aanspraak bestaan op meer dan één uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om zo'n tienduizend uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie over het aantal mensen die een of meer uitkeringen ontvangen, maar wel over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger. Dit betekent dat formeel niet gezegd kan worden dat bijvoorbeeld mannen vaker een arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben dan vrouwen, maar wel dat de uitkeringen vaker betrekking hebben op mannen dan op vrouwen. De cijfers zijn exclusief de uitkeringen aan uitkeringsgerechtigden in het buitenland. Het nationaal totaal is inclusief de Arbeidsongeschiktheidsregelingen (WAO, Wajong, WAZ) waarbij de leeftijd van de aanvrager onbekend is, waarbij het geslacht van de aanvrager onbekend is of waarbij de woon- of verblijfplaats van de aanvrager onbekend is.

AO-uitkeringen, relatief

Per 1 000 inwoners van 15–64 jaar op 31 december.

IOAW-uitkeringen

De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) voorziet in een werkloosheidsregeling die aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers een inkomensgarantie biedt op het niveau van het sociaal minimum. De uitkomsten geven niet het aantal personen weer dat afhankelijk is van een IOAW-uitkering, maar het aantal uitkeringen dat aan huishoudens is toegekend. Dit is met name van belang bij huishoudens van (echt)paren; hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van slechts één uitkering en wordt alleen het geslacht van degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd in beschouwing genomen. Doordat bij (echt)-

paren de uitkering overwegend wordt aangevraagd door een man, zijn gegevens over vrouwen in de uitkomsten ondervertegenwoordigd. Het nationaal totaal is inclusief de IOAW- en IOAZ-uitkeringen waarbij het geslacht van de aanvrager onbekend is.

IOAZ-uitkeringen

De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen. De hier gepresenteerde uitkomsten geven niet het aantal personen weer dat afhankelijk is van een IOAZ-uitkering, maar het aantal uitkeringen dat aan huishoudens is toegekend. Dit is met name van belang bij huishoudens van (echt)paren; hoewel bij (echt)paren beide partners voor gelijke delen recht hebben op de uitkering, is er toch sprake van slechts één uitkering en wordt alleen het geslacht van degene die de uitkering daadwerkelijk heeft aangevraagd in beschouwing genomen. Doordat bij (echt)-paren de uitkering overwegend wordt aangevraagd door een man, zijn gegevens over vrouwen in de uitkomsten ondervertegenwoordigd. Het nationaal totaal is inclusief de IOAW- en IOAZ-uitkeringen waarbij het geslacht van de aanvrager onbekend is.

Potentiële beroepsbevolking

Alle personen van 15 tot en met 64 jaar.

Wajong-uitkeringen

Het aantal uitkeringen krachtens de wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

WAO-uitkeringen

Het aantal uitkeringen krachtens de wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO).

WAZ-uitkeringen

Het aantal uitkeringen krachtens de wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ).

WW-uitkeringen

Uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW). Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de werkloosheid kan aanspraak bestaan op meer dan één uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie

over het aantal mensen die een of meer uitkeringen ontvangen, maar wel over het aantal WW-uitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger. Dit betekent dat formeel niet gezegd kan worden dat bijvoorbeeld mannen vaker een WW-uitkering hebben dan vrouwen, maar wel dat de uitkeringen vaker betrekking hebben op mannen dan op vrouwen. Het nationaal totaal is inclusief de WW-uitkeringen waarbij de leeftijd van de aanvrager onbekend is, waarbij de woon- of verblijfplaats van de aanvrager onbekend is of waarbij de aanvrager woonachtig is in het buitenland. Het nationaal totaal is inclusief de WW-uitkeringen waarvan de leeftijd van de aanvrager onbekend is, waarbij de woon- of verblijfplaats van de aanvrager onbekend is of waarbij de aanvrager woonachtig is in het buitenland.

WW-uitkeringen, relatief

Per 1 000 inwoners van 15–64 jaar op 31 december.

9. Wonen

Eengezinswoning

Elke woning die tevens een geheel pand vormt. Hier- onder vallen dus niet alleen de vrijstaande woningen, maar ook aangebouwde woningen zoals twee onder één kap gebouwde hele huizen, boerderijen met woning en voorts alle eengezinsrijhuizen.

Gemiddelde woningwaarde

Voor de bepaling van de gemiddelde woningwaarde is niet gebruik gemaakt van alle WOZ-objecten die als woning zijn getypeerd. De wet WOZ onderscheidt drie categorieën woningen. Globaal kunnen deze worden omschreven als woningen dienend tot hoofdverblijf, woningen met praktijkruimte en recreatiewoningen en overige woningen. Deze laatste categorie omvat naast recreatiewoningen onder meer garageboxen. Om een zo zuiver mogelijk beeld van de woningmarkt te geven is deze categorie buiten beschouwing gelaten bij het bepalen van de gemiddelde woningwaarde. Daarnaast is van belang op te merken dat boerderijen en andere onroerende goederen waarin wel wordt gewoond, maar die in hoofdzaak worden gebruikt voor

niet-woondoeleinden (bijvoorbeeld een winkel met bovenwoning), tot de niet-woningen zijn gerekend. Waardepeildatum 1-1-1999.

Meergezinswoning

Flats, galerijwoningen, portiekwoningen, beneden- en bovenwoningen, woningen boven bedrijfsruimten voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur, alsmede de woongelegenheden in service-flats en dergelijke.

Nieuwbouwwoningen

Aantal in een bepaald jaar gereedgekomen woningen als gevolg van nieuwbouw.

Recreatiewoningen

Totaal aantal recreatiewoningen per 1 januari. Een recreatiewoning voldoet aan alle criteria die gelden voor woningen. Een recreatiewoning hoeft niet geschikt te zijn voor bewoning gedurende het gehele jaar. Daarnaast geldt dat de woning of voor vakantiedoeleinden is bestemd of gelegen is op een officieel voor recreatie aangewezen terrein.

Saldo vermeerdering woningen, relatief

per 1 000 woningen op 1 januari. Het saldo vermeerdering betreft het verschil tussen het aantal woningen dat aan de voorraad is toegevoegd en het aantal dat aan de voorraad is onttrokken. Toevoeging door nieuwbouw en/of vanwege andere redenen. Onttrekking door brand, afbraak, sloop, verbouw, onbewoonbaarverklaring, verandering van bestemming en andere redenen. Berekening saldo inclusief administratieve correcties.

Voorraad woningen

Totaal aantal woningen op 1 januari. Een woning is een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door één particulier huishouden.

Voorraad wooneenheden

Totaal aantal wooneenheden per 1 januari. Een wooneenheid is een deel van een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door een particulier huishouden en dat voldoet aan alle criteria die van toepassing zijn op woningen, met uitzondering van het volgende criterium: het tot bewoning bestemde gebouw dient te beschikken over

een toilet en over een keukeninrichting die is bestemd voor de bereiding van complete maaltijden. Ter compensatie hiervoor dient het gebouw waarin de wooneenheid is gelegen, te beschikken over een (gemeenschappelijk) toilet en/of over een (gemeenschappelijke) keukeninrichting die is bestemd voor de bereiding van complete maaltijden.

Waarde onroerende zaken

Sinds 1 januari 1995 is de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) van kracht. Deze wet verplicht gemeenten al het onroerend goed binnen de gemeentegrenzen periodiek te taxeren en de aldus vastgestelde WOZ-waarde te gebruiken bij het bepalen van de gemeentelijke aanslag Onroerende zaak belastingen (OZB). Verder dienen de gemeenten de individuele WOZ-waarden te leveren aan de Belastingdienst en de Waterschappen ten behoeve van de heffing van de inkomstenbelasting, de vermogensbelasting en de waterschapsomslagen. Het CBS publiceert jaarlijks twee cijfers: de voorlopige en definitieve. Voor de voorlopige cijfers vormen de waarden volgens de oorspronkelijke WOZ-beschikking het uitgangspunt. Hierbij zijn wijzigingen als gevolg van bezwaar en beroep niet in de cijfers verwerkt.

Waarde van WOZ-objecten niet-woningen

De niet-woningen zijn de overige onroerend goed zaken waarin in hoofdzaak bedrijfsmatige activiteiten worden uitgevoerd. De niet-woningen worden in drie groepen onderscheiden: 1. Boerderij; 2. Niet-woning deels in gebruik als woning; 3. Niet-woning. Hieronder wordt verstaan: een onroerende zaak die geheel wordt gebruikt voor andere dan woondoeleinden; onroerende zaken waar het wonen is gecombineerd met andere functies (hotels, pensions, verpleeghuizen, gevangenissen). Dit betreft alle objecten voor bedrijfsmatige activiteiten zoals kantoren, winkels en bedrijfsruimten, maar ook bijzondere gebouwen die een niet bedrijfsmatig gebruik hebben (scholen, ziekenhuizen). Een object behoort alleen tot deze categorie, wanneer geen enkel deel van het object voor woondoeleinden wordt gebruikt. Zodra wel gewoond wordt in het object, wordt het object ingedeeld in de categorie niet-woning deels in gebruik als woning. Waardepeildatum 1-1-1999.

Waarde van WOZ-objecten woningen

Tot de woningen behoren die onroerende zaken die in

hoofdzaak worden gebruikt voor woondoeleinden en die onroerende zaken waarvan het gebruik volledig dienstbaar is aan woondoeleinden. Objecten in aanbouw of leegstaande objecten met de bestemming woondoeleinden zijn ook woningen. Tot de woningen behoren de volgende drie klassen: 1. Woning dienend tot hoofdverblijf; 2. Woning met praktijkruimte; 3. Recreatiewoningen en overige woningen. Waardepeildatum 1-1-1999.

10. Onderwijs

Basisonderwijs

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet Primair Onderwijs (WPO). Het reguliere basisonderwijs is bedoeld voor kinderen van 4–12 jaar.

Beroepsbegeleidende leerweg

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). De beroepsbegeleidende leerweg (bbl) bestond voor 1996 uit het beroepsbegeleidend onderwijs en het leerlingwezen.

Beroepsopleidende leerweg

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). De beroepsopleidende leerweg (bol) bestond voor 1996 uit het middelbaar beroepsonderwijs. Het betreft hier vol- én deeltijdonderwijs.

Expertisecentra

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op de Expertisecentra (WEC). De WEC regelt al het overige speciaal onderwijs (zowel basis als voortgezet) dat niet is opgenomen in de WPO of de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en omvat een tiental onderwijstypen.

Hoger beroepsonderwijs

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Het betreft hier vol- én deeltijdonderwijs.

Leerlingen

Worden geteld naar hoofdvestiging. Leerlingen op de dependances worden dus geteld bij de gemeenten waar de hoofdvestiging staat.

Schooljaar

Loopt over twee kalenderjaren van 1 september tot en met 31 augustus. Gemeentelijke herindelingen worden doorgevoerd per 1 januari. Het gevolg is dat bijvoorbeeld voor het schooljaar 2003/04 de gemeentelijke indeling per 1 januari 2004 is genomen.

Speciaal basisonderwijs

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet Primair Onderwijs (WPO). Het speciaal basisonderwijs is bedoeld voor kinderen die meer hulp behoeven bij de opvoeding en het leren dan het reguliere basisonderwijs kan bieden.

Voortgezet onderwijs

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). De WVO omvat de volgende onderwijssoorten: vwo, havo, mavo, vmbo, vbo, lwoo, praktijkonderwijs en het speciaal voortgezet onderwijs (svo).

Wetenschappelijk onderwijs

Het onderwijs zoals opgenomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Het betreft hier vol- én deeltijdonderwijs, exclusief de Open Universiteit.

11. Vervoermiddelen en verkeersongevallen

Bedrijfsauto's

Bestelauto's (3- en 4-wielige vrachtoertuigen, waarvan het ledig gewicht vermeerderd met het laadvermogen ten hoogste 3 500 kg bedraagt). Vrachtauto's (4- en meerwielige ongelede vrachtoertuigen, waarvan het ledig gewicht vermeerderd met het laadvermogen meer dan 3 500 kg bedraagt). Trekkers (motorvoertuigen ingericht voor het trekken van opleggers). Speciale voertuigen (bedrijfsauto's voor bijzondere doeleinden zoals brandweerauto's, reinigingsauto's, takelwagens, enz.). Autobussen (motorvoertuigen ingericht voor het vervoer van 9 of meer passagiers (excl. bestuurder)).

Motortweewielers

Motorrijwielen, scooters, motorcarriers en motorinvalidenwagens met een motorrijwielkentekenbewijs.

Motortweewielers, relatief

Per 1 000 inwoners op 1 januari.

Personenauto's

Motorvoertuigen ingericht voor het vervoer van ten hoogste 8 passagiers (exclusief bestuurder), met inbegrip van combinatiewagens.

Personenauto's, relatief

Per 1 000 inwoners op 1 januari. Bij het bepalen van het aantal voertuigen per geografische eenheid wordt uitgegaan van de woon- of vestigingsplaats die is opgegeven bij de tenaamstelling van het kenteken. Grote leasemaatschappijen in gemeenten als Gouda en Haarlemmermeer vertekenen het aantal personenauto's per 1 000 inwoners.

Verkeersdoden

Met verkeersdoden worden de weggebruikers bedoeld die zijn overleden ten gevolge van een plotseling optredende gebeurtenis op de openbare weg, verband houdend met het verkeer, waarbij ten minste één rijdend voertuig was betrokken. Dus niet: bij ongevallen op plaatsen die niet opengesteld zijn voor openbaar rij- en ander verkeer; bij ongevallen die hebben plaatsgevonden op een gedeelte van een trein- of trambaan die geen deel uitmaakt van de openbare weg en door haar aard uitsluitend gebruikt kan worden door een trein of een tram; als het slachtoffer meer dan dertig dagen na het ongeval overlijdt; als de overledene reeds als slachtoffer van 'moord' of van 'zelfdoding' is geteld. Voor de vaststelling van het aantal verkeersdoden (inwoners en nietinwoners van Nederland) als gevolg van een verkeersongeval op Nederlands grondgebied zijn gegevens uit drie bronnen gecombineerd:

- gegevens uit de door de arts of lijkschouwer ingevulde doodsoorzakenformulieren;
- de rechtbankdossiers in geval van een niet-natuurlijke dood;
- de ongevalrapporten die door de politie zijn opgemaakt.

Door deze koppeling en integratie van gegevens wordt het risico van onvolledigheid in de individuele bestanden geminimaliseerd.

Verkeersgewonden

Als gevolg van een door politie geregistreerd ernstig verkeersongeval waarbij sprake is van ziekenhuisopname. De cijfers betreffen de regio waar het ongeval heeft plaatsgevonden.

Verkeersongevallen

Door politie geregistreerde verkeersongevallen op de openbare weg, tengevolge waarvan ten minste één persoon is overleden of in het ziekenhuis is opgenomen. De cijfers betreffen de regio waar het ongeval heeft plaatsgevonden.

Vervoermiddelen

Motorvoertuigen welke op 1 januari van het desbetreffende jaar voorkwamen in het voertuigenbestand van RDW Centrum voor Voertuigtechniek en informatie en die voldoen aan de volgende criteria: het voertuig moet houderschapsplichtig zijn; het voertuig moet voldoen aan de Wet Aansprakelijkheid Motorvoertuigen (WAM); de APK-datum (keuringsdatum) mag niet langer dan een jaar verlopen zijn.

12. Tweede Kamerverkiezingen

13. Provinciale Statenverkiezingen

Bible-Belt

Een strook gebieden die loopt van Zeeland, via Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, naar Overijssel. Het gebied wordt hoofdzakelijk bevolkt door gereformeerde of hervormde bewoners.

Kiesgerechtigden

Kiesgerechtigd is iedereen van 18 jaar en ouder met de Nederlandse nationaliteit, woonachtig in Nederland of het buitenland. In het buitenland kunnen stemgerechtigden per brief hun stem uitbrengen.

14. Productie van mest en mineralen en bodemgebruik

Bebouwd

Terrein in gebruik voor wonen, winkelen, uitgaan, voorzieningen, cultuur en werken. Hierbij zijn de gegevens uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2000, herberekend

naar de gemeentelijke indeling van 2004. Zie ook oppervlakte totaal (hoofdstuk 1).

Bos

Terrein beplant met bomen bestemd voor houtproductie en/of natuurbeheer. Hierbij zijn de gegevens uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2000, herberekend naar de gemeentelijke indeling van 2004. Zie ook oppervlakte totaal (hoofdstuk 1).

Dunne mest

Dunne mestproductie van de gehele veestapel in het gehele jaar.

Fosfaat

Fosfaatproductie (als P_2O_5) van de gehele veestapel in het gehele jaar.

Gemeenschappelijke en waterschapswegen

Wegen beheerd door gemeente of waterschap. Waterschapswegen vormen een belangrijk deel van het wegennet buiten de bebouwde kom van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland.

Kalium

Kaliumproductie (als K_2O) van de gehele veestapel in het gehele jaar.

Landbouwterrein

Terrein in gebruik ten behoeve van de land- en tuinbouw. Hierbij zijn de gegevens uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2000, herberekend naar de gemeentelijke indeling van 2004. Zie ook oppervlakte totaal (hoofdstuk 1).

Mesthoeveelheden

De mestproductie is gedefinieerd als de hoeveelheid mest (in kg) die aanwezig is in de stalopslag (na enkele maanden bewaring) dat wil zeggen inclusief schoonmaakwater en vermorst drinkwater. Voor rundvee en schapen komt daar dan nog de hoeveelheid mest bij die deze dieren produceren wanneer ze in de wei lopen. De weidemest van mest-, weide- en zoogkoeien en van schapen wordt gerekend als dunne mest. De mest van het merendeel van het rundvee wordt opgeslagen als dunne mest. Ongeveer 11 procent van de rundveemest wordt opgeslagen in een stal met vaste mest. Voor de berekeningen is aangenomen dat al het rundvee, met uitzondering van mest-, weide- en zoogkoeien, dunne mest produceert. Voor leghennen wordt onderscheid gemaakt in dieren die gehouden worden in

een stal met vaste mest en dieren die gehouden worden in een stal met dunne mest. Het aantal leghennen dat gehouden wordt in een stal met een vast meststelsel is de laatste jaren gestaag toegenomen van 50 procent van de leghennen ouder dan 18 weken in 1994 tot 78 procent in 2000. De mest van het overig pluimvee en van pelsdieren en konijnen wordt opgeslagen als vaste mest. De mestproductie van varkens is berekend als dunne mest.

Mineralen per hectare cultuurgrond

De mineralen-uitscheidingsfactoren per hectare cultuurgrond zijn berekend met behulp van de totale cultuurgrond exclusief braakland (natuurbraak en groenbraak) en snel groeiend hout.

Natuurlijk terrein

Terrein in droge- of natte natuurlijke staat. Hierbij zijn de gegevens uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2000, herberekend naar de gemeentelijke indeling van 2004. Zie ook oppervlakte totaal (hoofdstuk 1).

Provinciale wegen

Wegen beheerd door de provincie.

Recreatieterrein

Terrein in gebruik voor (sportieve) recreatie. Hierbij zijn de gegevens uit een ouder jaar, in deze publicatie het jaar 2000, herberekend naar de gemeentelijke indeling van 2004. Zie ook oppervlakte totaal (hoofdstuk 1).

Rijkswegen

Wegen beheerd door het Rijk.

Stikstofuitscheiding

Stikstofuitscheiding (als N-totaal) van de gehele veestapel in het gehele jaar.

Totale weglengte

Totale lengte van alle wegen die worden beheerd door wegbeheerders als het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen, voorzien van een straatnaam of nummer, waarop verkeer met motorvoertuigen op meer dan twee wielen is toegestaan. Fiets- en voetpaden zijn uitgesloten.

Vaste mest

Vaste mestproductie van de gehele veestapel in het gehele jaar.